Hukuk Bölümü Hüküm Uyuşmazlığı Olduğuna Dair 2010/104 E. , 2012/211 K.

- **ANKARA İLİ, ÇAYYOLU KÖYÜNDE BULUNAN TAŞINMAZIN ORMAN SINIRLARI IÇERISINE ALINIP ALINMAYACAĞI YOLUNDA VERILEN MAHKEME KARARLARI ARASINDA HÜKÜM UYUŞMAZLIĞI BULUNDUĞU VE TAŞINMAZIN ORMAN SINIRLARI IÇERISINDE YER ALMAYIP, ÖZEL MÜLKIYETE TABI OLDUĞU GEREKÇESIYLE IMAR PLANININ IPTALI ISTEMIYLE AÇILAN DAVAYI REDDEDEN İDARİ YARGI KARARININ BENIMSENMESI VE HUKUK VE USULE UYGUN BULUNMAYAN ADLİ YARGI KARARININ KALDIRILMASI SURETIYLE HÜKÜM UYUŞMAZLIĞININ GİDERİLMESİ HK.**
    - UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 24

"İçtihat Metni"

Hüküm Uyuşmazlığının

Giderilmesini İsteyen

(Davacılar) : 1- M.Ö.

2- S.Ö.

3- İ.N.Ö.

4- S.S. B. 92 Konut Yapı Kooperatifi

5- S.S. B. Yardımlaşma Kalkınma ve

İşletme Kooperatifi

6- S.S. H. Konut Yapı Kooperatifi

Vekili : Av. A.D.

Davalı : Orman Genel Müdürlüğü

Vekili : Av. A.T.

O L A Y : Ankara İli, Yenimahalle İlçesi, Çayyolu Köyünde bulunan hazineye ait ve tapunun 887 parsel numarasında kayıtlı549.360 m² yüzölçümlü taşınmaz, 18.6.1987 tarih ve 2143 yevmiye ile tapulama tespiti sonucunda ekilemez arazi olarak ve tespit harici bırakılarak paftaya işlenmiş; daha sonra Milli Emlak Müdürlüğünün müracaatı üzerine Hazine adına ihdasen ham toprak vasfıyla tescil edilmiş ve Maliye Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğünün 22.1.1988 gün ve 2897 sayılı yazıları ile "887 parsel sayılı549.360 m² yüzölçümündeki 7 parçadan oluşan toplam5.771.460 m² yüzölçümündeki hazine arazisi Yeşil Kuşak Projesi kapsamında ağaçlandırılmak üzere 178 sayılı K.H.K nin 13/d maddesi gereğince Orman Genel Müdürlüğüne tahsis edilmiştir." denilmiştir.

Taşınmazın önceki maliki olan dava dışı İ.B., Maliye Hazinesini hasım göstererek, 20.7.1988 tarihinde çekişmeli yeri dava edip, taşınmazın bulunduğu yörede 1953 yılında yapılan tapulama faaliyeti sırasında etkilemez arazi olması nedeni ile tespit harici bırakılan yer içerisinde kalmasına rağmen, kendisinden de önceki malik yine dava dışı Abdi Erinç'ten satın aldığını, imar ve ihya ederek tarım arazisi haline getirdiğini, eklemeli zilyetliğinin 20 yılı aşkın süredir devam ettiğini ileri sürerek, o tarihte yürürlükte bulunan Medeni Yasanın 639.maddesi uyarınca adına tecilini talep etmiştir.

Ankara 23. Asliye Hukuk Mahkemesi: (Bozmadan önce E:1988/480) 19.4.1990 gün ve E:1989/902, K:1990/268 sayı ile,< … Yargıtay bozma ilamı gereği tamamen yerine getirilmiş bozmadan önce yukarıda belirtildiği üzere Yargıtay bozmasından sonra toplanan deliller ve bozma ilamı gereğince pafta celbedilerek mahallinde uygulanmak suretiyle yapılan keşif sırasında ve keşif sonucu mahalli bilirkişi, uzman bilirkişi ve tapu fen memuru tarafından yapılan açıklamalar ve verilen raporlara göre dava konusu yerin 1953 senelerinde yapılan tapulama tespiti sırasında ekilemez arazi olarak (Ziraate elverişsiz arazi olarak) tespit harici bırakıldığı ve o tarihte (tespit harici bırakıldığı tarihte) burasının taşlık çalılık ve yabani otlarla kaplı durumda olduğu ve paftasında ziraate elverişsiz arazi olarak gösterildiği ancak tapulama tespiti yapıldıktan sonra burasının A.E. isimli şahsın babası tarafından at ve öküz arabası kullanmak suretiyle emek ve masraf sarfıyla taşlarının yabani ot ve çalılarının tamamen temizlendiği arazi dışına çıkarıldığı ve ekilebilir hale geldiği bu işlemin 1960 ihtilalinden tahminen 2 sene kadar önce tamamlandığı ve o tarihten itibaren de aynı sınırlar içinde çekişmesiz ve aralıksız ölünceye kadar zilyetlik ve tasarrufunda bulunduğu onun ölümü ile tek oğlu A.E.'e intikal ettiği ve A.E.'in de 1980 senesine kadar aynı sınırlar içinde dava konusu yerleri çekişmesiz ve aralıksız zilyetliği ve tasarrufunda bulundurup ziraat yaptığı; 1980 senesinde ise bitişikteki tapulu yeri ile birlikte burasını da davacıya satıp gayrimenkul satış senedi tanzim ettiği ve zilyetliğine devir ve teslim ettiğini davacının da tapu ile satın aldığı bitişikteki 68 parsel numaralı yer ile birlikte dava konusu yerleri satın aldığı tarihten itibaren çekişmesiz ve aralıksız olarak aynı şekilde sürüp ektiği tasarrufunda bulundurduğu bu şekilde imar ve aynı sınırlar içinde ziraate başlandığı 1959 senesinden Hazine adına ihdasen tescil edilen tapu tarihine kadar toplam zilyetlik süresinin 20 seneyi aşkın bulunduğu ve davacının tescile hak kazandığı imar ve ihya şartlarının oluştuğu anlaşılmış uyulan Yargıtay bozma ilamı gereği yerine getirilmiş olmakla toplanan delillere göre tapu fen memuru bilirkişi tarafından verilen krokide bildirilen miktarlar üzerinden davanın kabulü ve yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına karar verilmesi gerekmiştir.

Yukarıdaki gerekçeye dayanılarak

Toplam97.700 m²üzerinden davanın kabulü ile,

Bilirkişi tapu fen memuru E.Ç. tarafından verilen 16.1.1989 günlü rapora ekli krokide kırmızı boyalı olarak gösterilen 34.000 m²'lik kısmın davalı Hazineye ait ve ihdasen tescil edilen Alacaatlı Köyü 738 parsel numaralı taşınmazdan ifrazı ile bu kısma ilişkin Hazine tapusunun iptali ve aynı yerin davacı adına tapuya kayıt ve tesciline,

Aynı krokide yeşil boyalı olarak gösterilen 63.700 m²'lik kısmında aynı şekilde davalı Hazineye ait ve ihdasen tescil edildiği anlaşılan Çayyolu Köyü 887 parsel numaralı taşınmazdan ifrazı ile bu kısma ait Hazine tapusunun iptali ve aynı yerin davacı adına tapuya kaydına ve tesciline…> karar vermiş,

Bu karar Yargıtay 8. Hukuk Dairesinin 20.11.1990 gün ve 13035-15757 sayılı ilamı ile onanmış, onama ilamı taraflara tebliğ

edilmiş, davalı Hazine vekilinin karar düzeltme istemi de aynı Dairenin 31.1.1991 gün ve 1991/129-1422 sayılı ilamıyla reddedilmek suretiyle karar 31.1.1991 gününde kesinleşmiştir.

9.6.1992 gün ve 23001 sayılı Maliye ve Gümrük Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü işlemi ile iş bu mahkeme kararı uygulanmış, Hazine adına oluşturulan 887 nolu parselin bu parsel numarası iptal edilerek,549.360 m²yüzölçümündeki 887 nolu parselin sicil numarası ortadan kaldırılmış,485.666 m²yüzölçümlü 912 parsel numarası ile Hazine tapusu oluşturulmuş, 913 nolu parsel numaralı taşınmaz da İ.B. adına tapuda tescil görmüş, durum Orman Genel Müdürlüğüne tebliğ edilmiştir.

912 parsel sayılı taşınmazın bir bölümü için, 1960 yılından beri imar ve ihya etmek suretiyle tarla olarak tasarruf ettikleri iddiasıyla, müvekkilleri ile ölen kardeşleri N.Ö. tarafından tasarruf edilen taşınmazın adlarına tesciline karar verilmesi istemiyle M.Ö., N.Ö., S.Ö., H.H.Ö., M.Ö., A.Ö., H.Ö. vekilleri tarafından, Maliye Hazinesine karşı 9.3.1988 tarihinde, Ankara 22. Asliye Hukuk Mahkemesinde tapu iptali ve tescil davası açılmış, Mahkemelerinin 14.5.1991 gün ve E:1990/207, K:1991/340 sayılı kararı ile

Dinlenen tanık beyanları ve bilirkişi raporlarına istinaden, Hazine adına ham toprak olarak tescil edilmesi karşısında M.K.nun 641. maddesinde belirtilen devletin hüküm ve tasarrufu altında kalan taşınmazlardan olmadığı, ham toprak olarak tescili ile de özel mülkiyete konu olan taşınmazlardan olduğu anlaşılmıştır.

Davacılar tarafından 25/30 yıldan beri nizasız ve fasılasız kıraç tarla olarak tasarruf edildiği M.K.nun 639. maddesinde belirtilen mülkiyeti kazandırıcı 20 senelik zilyetlik süresinin dolduğu, dava tarihinden önceki Hazine adına 887 parsel olarak tescil edilen tapu kapsamında kalan, taşınmaz hakkında tescil talebi tapu iptalini de kapsadığından ve öncesinde tapulu olduğundan, M.K. nun 639. maddesi gereğince ilanın yapılmasına da gerek olmadığı, anlaşılmıştır.

Bozmadan önceki, tanık beyanları arasındaki mübayenetin giderilmesi karşısında davacıların hak doğurucu süreyi aşan nizasız ve fasılasız tasarrufları da nazara alınarak davanın kısmen kabulüne Hazine adına tescili 887 parsel nolu taşınmazdan kabul edilen39837 m²lik kısmın iptali ile, davacılar adına tesciline, Yenimahalle belediyesi ve Çayyolu köyü tüzel kişiliği adına açılan davanın ise husumet sebebiyle reddine karar vermek gerekmiştir.

Gerekçesinde açıklanan sebeplere ve dosyada toplanan delillere istinaden,

1-Davalı Belediye ve Çayyolu Tüzel kişiliği yönünden davanın husumet sebebiyle reddine,

2- Fen Bilirkişisi E.Ç.'ın 3.1.1991 tarihli ölçekli krokisi ve raporunda belirtilen39835 m²lik, Yenimahalle ilçesi, Çayyolu köyü, Höyük mevkii sınırları içinde bulunan susuz tarlanın 4 tarafı hazineye ait 887 nolu parseldeki taşınmazdan iptali ile, iptal olunan bu miktarın susuz tarla olarak tamamının 40 hisse kabul edilerek 32 hissesinin 8'er hisse üzerinden M.Ö., S.Ö., H.H.Ö., H.Ö. adına, bakiye 8 hissenin ise Ankara 4. Sulh Hukuk Mahkemesinin 1974/1059-813 sayılı veraset ilamı gereğince muris N.Ö.'ün mirasçıları adına veraset ilamındaki belirtildiği hisse durumları itibariyle 2 hissesinin N.Ö., 3 erden 6 hissenin ise, M.Ö. ve A.Ö. adına tesciline, fazlaya ait talebin reddine,…> karar verilmiş, bu karar Yargıtay 8. Hukuk Dairesinin 31.12.1991 gün ve 13497 esas, 18004 karar sayılı ilamı ile onanmış, tashihi karar talebi de yine aynı Dairenin 25.3.1992 gün ve 2953 esas, 5883 karar sayılı ilamı ile reddedilerek, 25.3.1992 tarihinde kesinleşmiştir.

Dava konusu parselin445.825 m²üzerinden 926 parsel olarak Hazine adına,39.835 m²üzerinden de 927 parsel olarak davacılar adına hükmen tescilleri yapılmıştır.

Maliye Bakanlığının 18.6.1996 gün ve 18570 sayılı yazılarıyla 912 parselin Orman Bakanlığına olan tahsisi kaldırılmış, 18.6.1996 gün ve 18568 sayılı yazılarıyla da 926 parsel nolu445.826 m²yüzölçümlü taşınmazın Orman Bakanlığı adına tahsisi yapılmış, durum Orman Genel Müdürlüğüne bildirilmiştir.

Sarıkaya Devlet Ormanı kadastro çalışmaları sonucunda, davacılar adına tescil edilen 927 parsel sayılı taşınmazın da aralarında bulunduğu, 8.6.1998 ilan tarihli 82 nolu Orman Kadastro Komisyonu kararı ile bir takım taşınmaz orman sınırına dahil edilmiştir.

I-Yürütülen Sarıkaya Devlet Ormanı kadastro çalışmaları sonucunda davacılar adına tescil edilen 927 parsel sayılı taşınmazın orman sınırına dahil edilmesine ilişkin 8.6.1998 ilan tarihli 82 Nolu Orman Kadastro Komisyonu kararının iptali ile dava konusu taşınmazın orman sınırı dışında bırakılmasına karar verilmesi istemiyle, M.Ö., SS B. Yapı Koop, H.D.İ., N.Ö., S.Ö., M.Ö. tarafından 10.8.1998 gününde adli yargı yerinde Orman Genel Müdürlüğüne karşı kadastro tespitine itiraz davası açılmıştır.

Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesi 14.7.1999 gün ve E:1998/542, K:1999/477 sayı ile;

Yapılan açık duruşmalarda davacı vekili dilekçesini terrazile mülkiyeti müvekkillerine ait Yenimahalle Çayyolu Sarıkaya mevkiinde bulunan 927 parselin Çayyolu Köyü tapulaması sırasında tesbit ve tescil harici bırakıldığını daha sonra 22. Asliye Hukuk Mahkemesinin 1990/207 esas sayılı kararı ile tapuya hükmen tescil edildiğini kalan kısmın ise hazine uhdesinde bırakıldığını ve sonradan Orman Genel Müdürlüğüne ağaçlandırılmak üzere tahsis edildiğini görüleceği üzere tarım arazisi olmayan bu yerde, herhangi bir ağaçlandırmanın da yapılmadığını bundan dolayı orman kadastro çalışmaları yapıldığı sırada hükmen tescil edilen parsel yok kabul edilerek tesbitin yapıldığını ve orman sınırları içine alındığını beyan etmiş olup aslında 3320 sayılı Kanun ile değişik 6831 sayılı Kanuna göre evveliyatı 887 parsel olan bu yerin orman vasfında olmadığını toplu olarak yerleşim alanları, içinde bulunduğunu beyan ile kadastro komisyon kararının kaldırılmasını talep etmiştir.

Duruşmaya katılan davalı Orman Genel Müdürlüğü vekilleri davaya karşı cevaplarında Ormanların devletin hüküm ve tasarrufu altında olan yerlerden olduğunu iktisabının mümkün olmadığını bildirerek davanın reddine karar verilmesini talep etmişlerdir.

Dava konusu yer ile ilgili hava haritaları ve fotoğraflar Harita Genel Müdürlüğünden celp edilmiş olup ayrıca Orman Genel Müdürlüğünden de dava konusu yere kroki ve paftalar celp edilmiştir. Toplanan deliller ile mahallinde uzman bilirkişiler ile keşif yapılmasına karar verilmiş olup 24.12.1998 tarihinde mahalline gidilen Orman Yüksek Müh. Z.E., Ziraat Müh. H.D.I., harita mühendisi Ü.T. ile birlikte inceleme yapılmıştır.

Bilirkişilerin yaptıkları inceleme sonunda 14.1.1999 tarihli rapora göre dava konusu parselin orman bitki örtüsüne sahip olmadığı orman toprağını oluşturmadığı çevresi ile orman bütünlüğü olmadığı ve Memleket Haritalarına göre de orman alanları kapsamında bulunmadığı 3116 ve 4785, 5658 Yasa kapsamları dışında olduğu yürürlükte bulunan 6831 sayılı Orman Kanununun 1. maddesi uyarınca orman sayılmayan yerlerden olduğu belirtilmiştir.

Davalı Orman İdaresinin bilirkişi raporuna itirazı nazara alınarak mahkemece ikinci defa 28.4.1999 tarihinde Ziraat Yüksek Müh. B.R.S., Orman Mühendisleri H.Y.A.Ş. ve R.G. ile birlikte mahallinde uygulamalı yeniden keşif ve inceleme yapılmıştır.

Tarafların ve bilirkişilerin incelemesi sonucunda 20.5.1999 tarihli Ziraat Mühendisi B.R.S.in ve 14.5.1999 tarihli Orman Yüksek Mühendislerinin raporu mahkememizce incelenmiş dava konusu yere ait kroki çizilmiş dava konusu yerin evveliyatının kadimden

beri 6831 sayılı Yasanın 1. maddesinde belirtilen orman sayılmayan yerlerden olduğu mülk sahiplerine evvelce yapılan tescil gibi Orman Kadastro Tutanak ve haritalarının düzeltilmesi gerektiği ziraat mühendisi raporun da arazinin 4. sınıf arazi olduğu belirtilmiştir.

Taraflar son celsede diyeceklerini bildirmiş davacı vekili davanın kabulüne karar verilmesini talep etmiştir.

Yukarıda açıklandığı üzere;

Tarafların iddia ve beyanları celp edilen evrak ve kayıtlar mahallinde yapılan birbirini tamamlayan iki ayrı bilirkişi kurulu raporu mahkemece kabul edilerek davanın ve talebin kabulü cihetine gidilmiştir.

Bu nedenle davanın kabulü ile Ankara ili Yenimahalle ilçesi Çayyolu köyü Sarıkaya mevkiinde bulunan39.385 m²yüzölçümlü 927 parsel nolu yerin 82 nolu orman kadastro komisyonu kararının iptaline,…> karar vermiştir.

Bu karar davalı Orman Genel Müdürlüğü vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Yargıtay 20. Hukuk Dairesi; 18.9.2001 gün ve E:2001/5252, K:2001/6378 sayı ile,

Dava konusu taşınmazın bulunduğu yörede yapılan orman kadastrosu ve 2/B madde uygulamalarının 8.6.1998 tarihinde ilan edildiği, davanın ise 10.8.1998 tarihinde açıldığı, bu nedenle davanın süresi içinde açılan orman tahdidine itiraz davası olduğu anlaşılmaktadır.

Dosya içerisindeki bilgi, belge ve yazışmalardan somut olayın geçirdiği evreler şöyledir:

1- Maliye Bakanlığı, Milli Emlak Genel Müdürü Ş.K. imzalı 22.1.1988 tarih ve 2896 sayılı yazıda "887 parsel sayılı549.360 m²yüzölçümündeki taşınmazın da bulunduğu 7 parçada toplam5.771.460 m²yüzölçümündeki Hazine arazisinin yeşil kuşak projesi içerisinde ağaçlandırılmak üzere Orman Bakanlığına (Orman Genel Müdürlüğü) 178 sayılı kararnamenin 13/d maddesi gereğince tahsis edildiği" bildirilmiştir.

2- Milli Emlak Genel Müdür Yardımcısı A.A.A. imzalı 9.6.1992 tarihli yazıda "yeşil kuşak projesi içerisinde ağaçlandırılmak amacıyla Orman Genel Müdürlüğüne tahsis edilen 887 numaralı parselin Ankara Valiliği (Defterdarlık)'nin 30.4.1992 günlü yazısı ile ifraz sonucu 912 ve 913 numaralı parsellere bölündüğü bunlardan63700 m²yüzölçümlü 913 numaralı parselin şahıslar adına,485650 m²yüzölçümlü 912 numaralı parselin de Hazine adına tescil edilmesi nedeniyle 887 nolu parselin Orman Bakanlığına daha önce yapılan tahsisinin 178 sayılı kararnamenin 13/d maddesi gereğince kaldırıldığı" belirtilmiştir.

3- Milli Emlak Genel Müdür Yardımcısı A.A.A. imzalı 9.6.1992 tarih ve 23002 sayılı yazıda "912 parsel sayılı485.660 m²yüzölçümlü ham toprak niteliğindeki Hazine arazisinin yeşil kuşak projesi içerisinde ağaçlandırılmak üzere yeniden Orman Bakanlığına (Orman Genel Müdürlüğü) 178 sayılı kararnamenin 13/d maddesi ile 6831 sayılı Yasanın 6. Maddesi uyarınca tahsis edildiği" bildirilmiştir.

4- Ankara Defterdar Yardımcısı R.C. imzalı 22.10.1992 tarih ve 19236 sayılı Milli Emlak Genel Müdürlüğüne hitaben yazılan yazıda "yeşil kuşak projesi içerisinde ağaçlandırılmak üzere Orman Bakanlığına (Orman Genel Müdürlüğü) tahsis edilen 912 parsel sayılı485.660 m²yüzölçümlü taşınmazın, Ankara 22. Asliye Hukuk Mahkemesinin 14.5.1991 gün ve 1990/207 - 340 sayılı kararı ile iki kısma ifraz olunduğu bunlardan 926 parselin445.825 m²olarak Hazine adına, 927 parselin39.385 m²olarak şahıslar adına tescili yapıldığından, 912 parsel sayılı taşınmazın tahsisinin kaldırılarak, yeni oluşan445.825 m²yüzölçümlü 926 parsel üzerinden aynı bakanlığa tahsisi" istenmiş,

5- Milli Emlak Genel Müdürlüğü Daire Başkanı H.Ö. imzalı 18.6.1996 tarihli yazıda "yeşil kuşak projesi içerisinde ağaçlandırılmak üzere Orman Bakanlığına (Orman Genel Müdürlüğü) tahsis edilen 912 parsel sayılı taşınmazın Ankara Valiliğinden (Defterdarlık) alınan 10.4.1995 tarihli yazıda söz konusu taşınmazın iki kısma ifraz görerek 926 nolu taşınmazın Hazine adına, 927 parselin ise şahıslar adına tescillerinin yapıldığı belirtilerek, anılan taşınmaz malın tahsisinin kaldırılması istenildiğinden, söz konusu taşınmaz malın 178 nolu kararnamenin 13/d maddesi gereğince Orman Bakanlığına (Orman Genel Müdürlüğü) yapılan tahsisin kaldırıldığı" bildirilmiştir.

6- Milli Emlak Genel Müdürlüğü Daire Başkanı H.Ö. imzalı 18.6.1996 tarihli yazıda "926 parsel sayılı445.825 m²yüzölçümündeki Hazine arazisinin yeşil kuşak projesi içerisinde ağaçlandırılmak üzere Orman Bakanlığına (Orman Genel Müdürlüğü) tahsis edildiği" vurgulanmıştır.

7- Taşınmaz başında yapılan 1. ve 2. keşif sırasında dinlenen uzman bilirkişiler raporlarında "dava konusu 927 parsel sayılı39.385 m²yüzölçümündeki taşınmazın % 10-15 eğimli, toprağının kumlu, killi yapıda olduğunu, 887 nolu ana parselin büyük bölümünün Orman Genel Müdürlüğünce ağaçlandırıldığını, 927 parsel üzerinde herhangi bir ağaç ve ağaççığın bulunmadığını, memleket haritası, hava fotoğrafları ve amenajman planında orman sayılmayan yer olarak gözüktüğünü, orman kadastro sırasında orman sınırları içerisinde bulunduğunu, Milli Emlak Genel Müdürlüğünce 22.1.1988 tarihinde yeşil kuşak ağaçlandırılması projesi kapsamında Orman Genel Müdürlüğüne tahsis edildiğini, Ankara 22. Asliye Hukuk Mahkemesinin 1990/207 Esas sayılı dosyası ile davacılar adına tescile karar verildiğini sonuçta orman sayılmayan yerlerden olduğunu" açıklamışlardır. Ancak bir taşınmazın memleket haritası, hava fotoğrafı gibi belgelerde açık alanda gözükmesi, sonradan orman sayılmasını engellemez. Şöyle ki; Milli Emlak Genel Müdürlüğünün orman yapılmak üzere taşınmazı Orman Bakanlığına tahsis etmesi ve müteakiben yapılan orman tahdidi ile yine orman niteliğini kazanır. Zira, tahsisle [Kamu Malı-Orman] niteliğini kazanan taşınmazın bu niteliği 178. Kanun Hükmünde Kararnamenin 13/d maddesinde yazılı koşullara bağlanır. Bu koşullar da gerçekleşmedikçe tahsisin kaldırılmasına olanak yoktur ve taşınmazın Orman Niteliği devam eder.

8- Ankara 22. Asliye Hukuk Mahkemesinin 14.5.1991 tarih ve 1990/207-340 sayılı tescil kararında davacıların M., N., S.Ö., müdahillerin ise A. ve H.Ö., davalıların Hazine, Yenimahalle Belediye Başkanlığı ve Çayyolu Köyü Tüzelkişiliği, dava tarihinin 9.3.1988 olduğu, mahkemece davanın kabulüne, fen bilirkişinin rapor ve krokisinde belirtilen39.835 m²susuz tarlanın, Hazine adına tescilli 887 parsel sayılı taşınmazdan iptali ile tamamının davacılar ve müdahiller adına tesciline karar verilerek, Hazinenin temyizi üzerine Yargıtay 8. Hukuk Dairesinin 31.12.1991 tarih ve E:1991/13497, K:1991/18004 sayılı kararıyla onanarak kesinleşip sonuç olarak 887 parsel sayılı taşınmazın549.360 m²yüzölçümünde ham toprak niteliğinde 18.6.1987 tarihinde Hazine adına ihdasen oluştuğu, 927 parsel sayılı taşınmazın ise hükmen tarla niteliğinde39.835 m²olarak M.Ö. ve arkadaşları adına 21.7.1992 tarihinde tapuya kayıt edildiği gözlenmiştir.

İncelenen bu belgeler ile tüm dosya kapsamından anlaşılacağı gibi, dava konusu 927 parsel sayılı taşınmazında bulunduğu 887 parsel sayılı taşınmaz Milli Emlak Genel Müdürlüğünün 22.1.1988 tarihli yazısı ile yeşil kuşak projesi içerisinde ağaçlandırılmak üzere Orman Bakanlığına (Orman Genel Müdürlüğü) tahsis edildiği, 887 parselin ikiye ifraz edildiği, 913 parselin şahıslar adına, 912 parselin ise Hazine adına ifraz görmesi üzerine 887 parsel üzerindeki tahsisin kaldırıldığı, 912 parselin485.660 m²olarak Orman Genel Müdürlüğüne yeşil kuşak projesi içerisinde ağaçlandırılmak üzere tahsis edildiği, 912 parselin 926 ve 927 parsellere ifraz

gördüğü, 22. Asliye Hukuk Mahkemesinin 1990/207 esas, 1991/340 sayılı tescil kararı uyarınca 912 parselden39.385 m²olarak 927 parselin oluştuğu, Milli Emlak Genel Müdürlüğünce 18.6.1996 tarihinde 912 parsele ilişkin Orman Genel Müdürlüğüne olan tahsisin kaldırıldığı, 926 parselin445.825 m²olarak Orman Genel Müdürlüğüne yeşil kuşak projesi adı altında ağaçlandırılmak üzere tahsis edildiği anlaşılmaktadır.

Milli Emlak Genel Müdürlüğünün görevlerini gösteren 178 Sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin, 13. maddesinin d fıkrası; "Hazinenin özel mülkiyetinde veya devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerden, kamu hizmeti için kullanılması gerekli olanları; genel, katma ve özel bütçeli idarelere tahsis etmek ve tahsis amacının ortadan kalkması veya amaç dışı kullanılması halinde tahsisi kaldırmak; tahsisi kaldırılan taşınmaz mallar üzerinde hazine dışındaki kamu kurum ve kuruluşlarına ait yapı ve tesisleri tasfiye etmek, tasfiyeye ilişkin esas ve usulleri belirlemek" hükmünü taşımaktadır. 13/d maddesinin metninden anlaşıldığı gibi, tahsisin kaldırılması için; a- Tahsis amacının ortadan kalkması, ya da b- Amaç dışı kullanılması gibi koşulların gerçekleşmesi gerekir. Oysa olayda bu koşulların hiç biri gerçekleşmemiştir. O halde, tahsisin kaldırılması için oluşmuş yasal dayanak yoktur.

Devlete ait mallar kendi aralarında önce ikiye ayrılır. Bunlardan birincisi özel mallardır ve M.Y. hükümlerine tabidir, Devlete gelir sağlarlar; ikincisi kamu mallarıdır. Bunları da kendi arasında dörde ayırmak gerekir.

a) Hizmet malları; 3402 sayılı Yasanın 16/A maddesinde sayılan kamu hizmetinde kullanılan bütçelerden ayrılan ödenek veya yardımlarla yapılan resmi bina ve tesislerdir.

b) Orta malları; Bunlar Devlet ya da bir kamu tüzel kişisi tarafından herkesin veya bir kısım halkın, doğrudan doğruya yararlanmasına ve kullanılmasına özgülenen yerler olup, 3402 sayılı Yasanın 16/B maddesinde sayılmıştır. Mera, yaylak, kışlak, otlak, harman ve panayır yerleri, yol, köprü, meydan gibi taşınmazlardır.

c) Sahipsiz mallar; Bunlarda yine aynı yasanın 16/C maddesinde sayılan ve devletin hüküm tasarrufu altında bulunan kayalar, tepeler, dağlar, genel sular, kıyılar ile Anayasanın 168. maddesinde gösterilen "Tabii servet kaynaklar"dır.

d) Ormanlar; Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan ormanlar, Devlet kamu taşınmazlarının çok önemli bir bölümünü oluşturur. 6831 sayılı Yasanın 1. maddesinde orman "tabii olarak yetişen ya da emekle yetiştirilen ağaç ve ağaççık toplulukları ile birlikte orman sayılır" biçiminde tanımlanmıştır.

Devletin özel mallarının tümü Medeni Yasa hükümlerine göre tapuya tescil edilebildiği halde, Kamu mallarından sadece hizmet malları ile ormanlar tapuya tescil edilebilir (3402 sayılı Yasanın 16/4, 22/4 ve 6831 sayılı Yasanın 11/4 maddeleri). Ormanların tapuya tescil edilmesi özel hukuk anlamında tapuya tescil olmadığından, onları Devletin özel malı haline getirmez. Bu işlem sadece bir tesbit mahiyetinde olup, ormanların korunması amaçlanmıştır. Tapuya tescil edilen ya da edilmeyen Devlet ormanları arasında yasalar karşısında herhangi, bir ayrıcalık bulunmamaktadır.

Hazinenin özel mülkiyetinde bulunan bir taşınmaz 178 sayılı KH.K.'nin 13/d maddesi uyarınca, Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından orman yetiştirilmek üzere tahsis edilip, ağaçlandırılınca Hazinenin özel mülkü olmaktan çıkıp, kamu malı niteliğini kazanarak, toprağıyla orman olacağından, artık bundan sonra bu taşınmaz hakkında özel yasa olan 6831 sayılı Orman Yasası hükümlerinin uygulanması gerekir.

Devlete ait ormanların ister kadastrosu yapılsın, ister yapılmasın 6831 sayılı Yasa hükümlerine tabiidir. Orman kadastrosu sadece ormanın sınırını belirler yoksa niteliğini değiştirmez.

Bu ilke H.G.K.'nun 3.6.1998 gün ve 1998/347-394 sayılı kararında şu şekilde açıklanmıştır. "Tahsis işlemi tamamlanmış ve tahsis amacına uygun olarak devlet ormanı yetiştirmek üzere ağaçlandırma faaliyetlerine geçilmiş ise böyle bir taşınmaz kamu emlaki niteliğini alacağından, bu taşınmaz hakkında açılacak tapu iptali ve tescil davası dinlenmez"

Somut olayda, dava konusu yer yürürlükteki yasa hükmüne uygun olarak 22.1.1988 tarihinde Milli Emlak Genel Müdürlüğünce orman yetiştirmek üzere Orman Genel Müdürlüğüne tahsis edilmiş ve ağaçlandırma işine başlanmış böylece taşınmaz kamu malı niteliğini kazanarak, 6831 sayılı Yasanın 1/1 maddesi hükmü uyarınca toprağıyla birlikte orman olmuştur. 178 sayılı K.H.K 'nin 13/d maddesine göre Milli Emlak Genel Müdürlüğünün yaptığı tahsisten sonra tahsisin kaldırılmasını gerektiren bir neden bulunmadığı için, Milli Emlak Genel Müdürlüğünün bu taşınmaz üzerinde tasarruf yetkisinden söz edilemez. Milli Emlak Genel Müdürlüğü tahsisi yukarıda değinilen yasal koşulların gerçekleşmesi halinde kaldırabilir. Yapılan tahsisten sonra somut olayda olduğu gibi, Devletin özel malı olmaktan çıkıp kamu malı orman niteliğini kazanan taşınmazlarda yasada yazılı koşullar oluşmadığına, tahsisin kaldırılmasını gerektiren bir neden bulunmadığına göre, tahsisin kaldırılması kesinlikle olanaksızdır.

Orman yetiştirilmek üzere tahsis edilen taşınmaz ağaçlandırılmasıyla birlikte orman niteliğini kazanacağından, hakkında uygulanacak yasa 178 sayılı K.H.K hükümleri olmayıp, özel yasa olan 6831 sayılı Orman Yasası hükümleri olacağından, taşınmaza bu yasanın öngördüğü usullere göre Devlet tarafından tasarruf edilmesi gerekir. 6831 sayılı Yasa hükümleri uyarınca ormanlarla ilgili işlemler, ancak orman kadastro komisyonları tarafından yapılabilir. Başka bir kurumun ormanlar üzerinde tasarruf ve işlem yapma yetkisi yoktur. Yürürlükte bulunan yasa hükümlerinde, Milli Emlak Genel Müdürlüğüne, tapuya tescil edilmiş olsun ya da olmasın, Devlet ormanları üzerinde her hangi bir tasarrufta bulunma yetkisi verilmemiştir. Buna rağmen yasaların kendisine vermediği böyle bir yetkiyi kullanarak ve yasalara aykırı olarak, her hangi bir işlem yapmışsa bu işlem yok hükmündedir.

İşte somut olayda, tahsis yapılmakla toprağı ile birlikte kamu malı orman niteliğini kazanan taşınmaz üzerinde Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nün geri alma hakkı doğmadığından yasalara aykırı olarak oluşturulan 18.6.1996 tarihli geri alma kararı yok hükmündedir. Halen kamu malı orman olma özelliğini sürdüren taşınmaz üzerinde imar planında yapılan değişiklik dahi yasal dayanağı bulunmadığından yok hükmündedir.

Dava konusu taşınmaz hakkında oluşturulan Asliye Hukuk Mahkemesinin 14.5.1991 tarih 1990/207-340 sayılı tescil kararı, Orman Yönetimi taraf olmadığı için Orman Yönetimini bağlamayacağı gibi, tescil davası 9.3.1988 tarihinde açılmıştır. Dava konusu taşınmazın da içinde bulunduğu 887 parsel sayılı taşınmaz ise 22.1.1988 tarihinde Orman Bakanlığına (Orman Genel Müdürlüğüne) tahsis edilmiştir. Bu durumda, davanın açıldığı tarihte taşınmaz Hazinenin özel mülkü olmaktan çıkıp, kamu emlakı niteliğini kazanmıştır. Bu sebeple artık orman sayılan yerlerden olduğunun kabulü zorunludur.

Yukarıda açıklanan nedenlerle davacılar M.Ö. ve arkadaşlarının Orman Yönetimi aleyhine açtığı orman tahdidine itiraz davasının reddi gerekirken, kabulü yönünde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırıdır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle davalı Orman Yönetiminin temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün bozulmasına,…> karar vermiş, kararın düzeltilmesi istemi de aynı Dairenin 9.7.2004 gün ve E:2004/5566,K:2004/7824 sayılı kararı ile reddedilmiştir. Bozma kararı üzerine;

ANKARA 1. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ: 7.10.2004 gün ve E:2004/431, K:2004/434 sayı ile,

Davalı Orman Genel Müdürlüğü vekilleri davaya karşı cevaplarında Ormanların devletin hüküm ve tasarrufu altında olan yerlerde olduğunu iktisabının mümkün olmadığını bildirerek davanın reddine karar verilmesini talep etmişlerdir.

Dava Kadastro Tespitine itiraz davası olup Mahkememizce 14.7.1999 tarih 1998/542 esas 1999/477 sayılı kararı ile davanın kabulü ile Ankara İli, Yenimahalle İlçesi, Çayyolu köyü Sarıkaya mevkiinde bulunan39.385 m²ölçümlü 927 parsel nolu yerin 82 nolu Orman Kadastro Komisyonu kararının iptaline ilişkin verilen karar temyiz edilmekle Yargıtay 20. Hukuk Dairesi Başkanlığının 18.9.2001 gün 2001/5252-6378 sayılı ilamı ile" olayda tahsis yapılmakta toprağı ile birlikte kamu malı orman niteliğini kazanan taşınmaz üzerinde Milli Emlak Genel Müdürlüğünün geri alma hakkı doğmadığından yasalara aykırı olarak oluşturulan 18.6.1996 tarihli geri alma kararının yok hükmünde olduğu halen kamu malı orman olma özelliğini sürdüren taşınmaz üzerinden imar planında yapılan değişikliğin dahi yasal dayanağı bulunmadığından yok hükmünde olduğu dava konusu taşınmaz hakkında oluşturulan Asliye Hukuk Mahkemesinin 14.5.1991 tarih 1990/207-340 sayılı tescil kararı, orman yönetimi taraf olmadığı için orman yönetimini bağlamayacağı gibi, tescil davasını 9.3.1988 tarihinde açıldığını, dava konusu taşınmazın da içinde bulunduğu 887 parsel sayılı taşınmaz ise 22.1.1988 tarihinde Orman Bakanlığına (Orman Genel Müdürlüğüne)tahsis edildiğini, bu durumda davanın açıldığı tarihten taşınmaz hazinenin özel mülkü olmaktan çıkıp kamu emlakı niteliğine kazandığı bu sebeple artık orman sayılan yerlerden olduğunun kabulünün zorunlu olduğunu bu nedenle M.Ö. ve arkadaşlarının Orman Yönetimi aleyhine açtığı orman tahdidine itiraz davasının reddi gerekirken kabulü yönünde hüküm kurulmasının usul ve yasaya aykırı" olduğu dairenin 9.7.2004 tarih ve 2004/5566-7824 sayılı ilamı ile talebin reddine karar vermekle dosya yeniden ele alınarak duruşmaya devam edilmiştir.

Yargıtay bozma ilamı usul ve yasaya uygun görülmekle uyulmasına karar verilmiştir.

Dosya kapsamına, toplanan delillere ve Yargıtay bozma ilamına göre Dava konusu taşınmazın tahsisi yapılmakla orman niteliğini kazandığından yerinde görülmeyen davanın reddine karar vermek gerekmiştir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle:

Açılmış bulunan davanın reddine…..> karar vermiş, bu karar Yargıtay 20. Hukuk Dairesinin 6.12.2005 gün ve E:2005/10368, K:2005/14767 sayılı kararıyla onanmak, kararın düzeltilmesi istemi de aynı Dairenin 23.6.2006 gün ve E:2006/6846,K:2006/9164 sayılı kararıyla reddedilmek suretiyle kesinleşmiştir.

II-Orman Genel Müdürlüğü adına Orman İşletme Müdürlüğü, Ankara İli, Yenimahalle İlçesi, Alacaatlı – Dodurga ve Çayyolu Köylerinde yer alan parsellerin bir kısmını kapsamına alan 2 nci Bölge, 1,2 3 nolu etaplarına ait 84178 nolu 1/1000 ölçekli imar planının, bazı yerlerinin kesinleşen orman kadastro sınırları içinde kaldığını önesürerek iptali istemiyle Yenimahalle Belediye Başkanlığına karşı idari yargı yerinde 13.4.2004 tarihinde dava açmıştır.

G.A. bu davada, davalı Yenimahalle Belediye Başkanlığı yanında davaya müdahil olmuştur.

Orman Genel Müdürlüğü vekili dava dilekçesinde, Yenimahalle İlçesi Alaçatlı Dodurga ve Çayyolu parsellerinin 2. Bölge, 1,2,3 nolu etaplarına ait 84178 nolu 1/1000 lik imar planının iptalini talep ederken, teknik elemanlarının 26.2.2004 tarihli inceleme raporu ile ilgili imar planı ile bazı yerlerin kesinleşen orman kadastro sınırları içinde kaldığı, 913 nolu kadastro parselinden bazı ada ve kısımlarının orman sayılan sahalarda kaldığı, 927 nolu Kadastro Parselinin bir kısmının orman sınır noktalarından oluşan hattın içinde, orman sayılan sahalarda kaldığı buna karşın ilgili imar planına konu edildiklerini, davaya konu imar planı ile, Devlet Ormanı olan Sarıkaya Devlet Ormanının belirli kısımlarının imar planı içerisine alındığı, Orman tahdidi ve kadastrosu kesinleşen yerlerde 3194 sayılı İmar Kanununun 4.maddesi ile Ormanların imara konu olamayacağı, kesinleşen orman tahdidi içinde kalan taşınmazın hakkında yapılan değişikliğinin 3194 sayılı Yasaya aykırılığı yanında 6831 sayılı Yasa ve Anayasanın orman sınırlarında daraltma yapılamayacağına dair 169.maddesine de aykırılık teşkil ettiğini ileri sürmüştür.

Davalı Yenimahalle Belediye Başkanlığı vekili savunma dilekçesinde, 913 ve 927 sayılı parsellerin ilk defa Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından 18.7.2001 tarihinde onaylanan 1/50.000 ölçekli Ankara Nazım Planı Güneybatı Aksı Kısmı Revizyonu kapsamında planlandığını, Büyükşehir Belediye Meclisinin 23.8.2001 gün ve 476 sayılı kararı ile onaylanan 1/5000 ölçekli Güneybatı Ankara Çevre Otoyolu İçi Kentsel Gelişim Bölgesi II, Eskişehir Yolu Güneyi Alacaatlı-Dodurga Köyleri ve Çevresine ait Nazım İmar Planı kapsamında kaydığını ve bu planların kesinleştiğini bu taşınmazların konut ve ağaçlandırılacak alan kullanımında kaldığını, 1/1000 ölçekli uygulama İmar Planı yapım aşamasında, tapu sicil kayıtlarında söz konusu parsellerin orman alanında olduğuna dair şerhe rastlanmadığını adli yargı yerinde açılan davalar sonucunda da bu parsellerin davacılar adına tapuya tescil edildiğini belirtilerek davanın reddini talep etmiştir.

Davaya müdahale talebinde bulunan G.A. vekili, müdahale dilekçesinde, Orman İdaresi'nin üzerinde hak iddia edebileceği tek taşınmazın 926 parsel numaralı yerden ibaret olduğu ve bu kısımda da herhangi bir planlamanın yapılmadığı, yani Orman İdaresi'nin mahkeme kararına, idari karar ve tasarrufları yok sayarak, hiçbir hakkı bulunmayan ve üzerinde tek bir ağaç dahi olmayan taşınmazı orman sınırı içine almaya kalkışması ve üstelik orman kadastro işlemine de dava açılmış olmakla henüz kesinleşmemişken, tapu iptali ve plan iptali davaları açarak Anayasa'nın güvencesi altındaki mülkiyet hakkına tecavüzün, bir hukuk devletinde kabul edilebilir bir durum olmadığı ve açılan bu davanın da, açıkça hukuka aykırı olduğu önesürülerek, davanın reddi gerektiğini savunmuştur.

ANKARA 9. İDARE MAHKEMESİ: 17.3.2005 gün ve E:2004/1309, K:2005/199 sayı ile, "…Dava, Ankara Yenimahalle Alacaatlı Dodurga ve Çayyolu parsellerinin 2. Bölge 1, 2 ve 3, nolu etaplarına ait 84178 nolu 1/1000 ölçekli uygulama imar planının iptali istemiyle açılmıştır.

3194 sayılı İmar Kanunun 5. maddesinde planların tanımı yapılmış buna göre Nazım İmar Planı varsa bölge veya çevre düzeni planlarına uygun olarak halihazır haritalar üzerine, yine varsa kadastrol durumu işlenmiş olarak çizilen ve arazi parçalarının; genel kullanış biçimlerini, başlıca bölge tiplerini, bölgelerin gelecekteki nüfus yoğunluklarını, gerektiğinde yapı yoğunluğunu, çeşitli yerleşme alanlarının gelişme ve büyüklükleri ile ilkelerini, ulaşım sistemlerini ve problemlerinin çözümü gibi hususları göstermek ve uygulama imar planlarının hazırlanmasına esas olmak üzere düzenlenen, detaylı bir raporla açıklanan ve raporuyla beraber bütün olan plandır.

Uygulama İmar Planı ise; tasdikli halihazır haritalar üzerine varsa kadastrol durumu işlenmiş olarak nazım imar planı esaslarına göre çizilen ve çeşitli bölgelerin yapı adalarını, bunların yoğunluk ve düzenini, yolları ve uygulama için gerekli imar uygulama programlarına esas olacak uygulama etaplarını ve diğer bilgileri ayrıntıları ile gösteren plandır, hükmü yer almıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden, Ankara Yenimahalle Belediye Encümeninin 06.01.2004 gün ve 13/57 sayılı kararıyla Ankara Yenimahalle İlçesi Alacaatlı Dodurga ve Çayyolu parsellerinin bir kısmını kapsayan 2. Bölge 1, 2 ve 3 no.lu etaplarına ait 84178 no.lu 1/1000 ölçekli parselasyon planında, orman vasıflı alanların bulunduğu, Çayyolu Köyü sınırlarında bulunan 887 no.lu parselin Yeşilkuşak Ağaçlandırma projesi kapsamında Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nce Orman Genel Müdürlüğü'ne tahsisinin yapıldığı, 887

no.lu parselin daha sonra 912 (926 ve 927 olarak- 927 de 945, 946 ve 947 olarak ifrazının yapıldığı) ve 913 parsel numaraları ile ifraz görerek 82 no.lu Orman Kadastro Komisyonu tarafından Sarıkaya Devlet Ormanı olarak sınırlandırılmasının yapıldığı, bu nedenle Sarıkaya Devlet Ormanı ve devamı niteliğinde olan 822 no.lu parselin esas alınarak parselasyon planının yeniden düzenlenmesi gerektiği, Orman alanlarının imar planına konu olamayacağı, ormanların Anayasa gereği mülkiyetinin devredilemeyeceği, orman sınırlarında daraltma yapılamayacağı ileri sürülerek davaya konu imar planının iptalinin istendiği anlaşılmıştır.

Olayda, Ankara Valiliği Defterdarlık Milli Emlak Dairesi Başkanlığı Anıt Emlak Müdürlüğü tarafından Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:1998/542 sayılı dosyasına sunulan 30.05.2001 tarih ve 22869 sayılı yazısında,549.306 m²yüzölçümlü 887 parsel sayılı taşınmazın 18.06.1987 tarihinde Hazine adına ihdasen tescilinin yapıldığı ve Maliye Bakanlığının 22.01.1988 tarih ve 2897 sayılı yazıları ile Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü'ne "Yeşik Kuşak Projesi" içerisinde ağaçlandırılmak üzere tahsis edildiği, söz konusu taşınmazın daha sonra Ankara 23. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 19.04.1990 tarih ve E:1989/902 ve K:1990/268 sayılı kararı uyarınca ifrazen485.665 m²lik 912 parsel olarak Hazine adına ve63.700 m²lik 913 parsel numarası ile kişiler adına tapuya tescilinin yapıldığı, Hazine adına tescil edilen 912 parsel sayılı taşınmazın Maliye Bakanlığının 09.06.1992 tarih ve 23003 sayılı yazıları ile Orman Genel Müdürlüğü adına tahsis edildiği ve aynı tarih ve 23001 sayılı yazı ile 887 parsel sayılı taşınmazın Orman Bakanlığı'na yapılan tahsisinin kaldırıldığı, bu durumun dava konusu yapılmadığı daha sonra 912 parsel sayılı taşınmazın da açılan dava sonucunda Ankara 22. Asliye Hukuk Mahkemesinin 14.05.1991 gün ve E:1990/207 ve K:1991/340 sayılı kararı uyarınca 926 parsel olarak Hazine adına, 927 parsel olarak şahıslar adına tescil edildiği, 912 parselin Orman Bakanlığı'na olan tahsisinin Maliye Bakanlığının 18.06.1996 tarih ve 18570 sayılı yazısıyla kaldırıldığı ve son olarak 926 parsel no.lu taşınmazın aynı amaçla aynı tarih ve 18568 sayılı yazıyla Orman Bakanlığı'na tahsis edildiği 18.06.1996 tarihi itibariyle sadece 926 parsel nolu taşınmazın Orman Bakanlığı'na tahsisli olmasına rağmen, 82 nolu Orman Kadastro Komisyonunca, 887 no.lu parselin tamamının Sarıkaya Devlet Ormanı olarak sınırlandırıldığı, ancak Kadastro Komisyonunun 08.06.1998 tarihinde ilan edilen tespitine karşı, 927 parsel maliklerince Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:1998/542 sayılı dosyasında dava açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayın bu gelişiminden adli yargı yerince verilen kesinleşmiş kararlar ile 887 parsel sayılı taşınmazın tapu kaydı iptal edilerek ifrazen 912 ve 913 no.lu parsellerin oluştuğu, 912 parselin de 926 ve 927 olarak ifraz edildiği, bu parsellerden 913 ve 927 no.lu parsellerin ilgili yargı kararları gereği özel mülk olarak kişiler adına tescil edilerek Orman İdaresine tahsislerinin kaldırıldığı ve bu husus kesinleşerek sadece 926 sayılı parselin yeniden Orman İdaresine tahsis edildiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda, kişiler adına tescilli Ankara Yenimahalle Çayyolu Köyü 913 ve 927 parsel numaralı taşınmazların Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından 18.07.2001 tarihinde onaylanan 1/50.000 ölçekli Ankara Nazım Planı Güneybatı Aksı Kısmi Revizyonu kapsamında planlanarak bu plan doğrultusunda hazırlanan ve Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin 23.08.2001 gün ve 476 sayılı kararı ile onaylanan 1/5000 ölçekli Güneybatı Ankara Çevre Otoyolu İçi Kentsel Gelişim Bölgesi II, Eskişehir Yolu Güneyi, Alacaatlı-Dodurga Köyleri ve çevresine ait Nazım İmar Planı kapsamında 1-2-3 uygulama plan etaplarının bir bütün olarak değerlendirilerek Yenimahalle Belediye Meclisinin 04.03.2003 gün ve 29 sayılı kararı ile kabul edilen ve Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin 26.09.2003 gün ve 1700 sayılı işlemi ile onanarak yürürlüğe giren dava konusu 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planında; Çayyolu 927 no.lu parselin ağaçlandırılacak alan olarak yer aldığı, 913 no.lu parselin ise 1/50.000 ve 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planlarına uygun olarak konut alanında kaldığı, 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı yapım aşamasında tapu sicil kayıtlarında söz konusu parsellerin orman alanında olduğuna dair bir şerh'in bulunmaması ve yukarıda anılan Asliye Hukuk Mahkemeleri kararları ile şahıslar adına tescili yapılan taşınmazların orman alanı olduğu ileri sürülerek davaya konu imar planından çıkarılmasına ilişkin iddia Mahkememizce yerinde görülmediğinden davaya konu Uygulama İmar Planında kamu yararına, planlama teknik ve esaslarına aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle; davanın reddine…" karar vermiş, bu karar Danıştay 6. Dairesinin 22.1.2007 gün ve E:2005/5278, K:2007/248 sayılı kararı ile onanmak suretiyle kesinleşmiştir.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNDEN İSTEK;

M.Ö. vd. vekilince, Ankara İli, Yenimahalle İlçesi, Çayyolu mevkiinde bulunan 927 parsel sayılı taşınmazın 82 nolu Orman Kadastro Komisyonu kararıyla "orman olarak sınırlandırılması" üzerine parsel maliklerinin kadastro komisyonu kararının iptali istemiyle adli yargı yerinde açtıkları davalar neticesinde kesinleşen hükümle dava konusu 927 parsel sayılı taşınmazın orman alanı olarak sınırlandırılmasına ve tapuya şerh edilmesine karşın, Ankara Yenimahalle Belediye Başkanlığınca yapılan ve uyuşmazlık konusu 927 parsel sayılı taşınmazı da kapsayan 84178 nolu 1/1000 ölçekli uygulama imar planının özel mülkiyete konu 927 parsel sayılı taşınmazın "orman alanı" olduğu iddiasıyla imar planı dışında kalmasını sağlamak amacıyla planın iptali istemiyle Orman Genel Müdürlüğünce idari yargı yerinde açılan dava neticesinde kesinleşen hükümle, söz konusu parselin özel mülk olarak kişiler adına tapuda tescil edildiği, orman idaresine olan tahsislerin kaldırıldığı, imar planı yapılması aşamasında tapu kayıtlarında herhangi bir şerh bulunmadığı ve taşınmazın orman alanı içinde olmadığı, bunun yanı sıra imar planının imar ve şehircilik ilke ve esaslarına uygun olduğuna karar verilmiş olması nedeniyle birbirine aykırı hükümler içeren Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:2004/431 sayılı ve Ankara 9. İdare Mahkemesi'nin E:2004/1309 sayılı kararlarının 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 24 ve 25. maddelerine göre incelenerek, hukuka aykırı adli yargı kararının kaldırılması ve hüküm uyuşmazlığının hukuka uygun idari yargı kararı doğrultusunda giderilmesi talep edilmiştir.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasanın 24 ve 16. maddelerine göre ilgili Başsavcıların düşünceleri istenilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI; Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen kararların incelenmesinden, ortada, adli ve idari yargı yerlerince verilmiş ve yasa yollarına başvurularak kesinleşmiş kararlar oldukları; her iki kararda da davanın esasının hükme bağlandığı; Orman İdaresi yönünden, taraflarından en az birinin de aynı olduğunun anlaşıldığı, her iki yargı yerinde açılan davalar konu yönünden incelendiğinde; Adli Yargı Yerinde, 927 sayılı parselin Devlet ormanı sınırlarına dahil edilmesine ilişkin 82 No'lu Orman Kadastro Komisyonu kararının iptali istemiyle dava açılmış olmasına karşılık, İdari Yargı Yerinde, 913 ve 927 sayılı parselleri kapsamına alan 1/1000 ölçekli parselasyon planının Devlet ormanı sınırlarını daralttığı ileri sürülerek iptali istemiyle açılmış olmakla, her iki davada da yargısal denetimin 927 sayılı parselin tahsis işlemi ile oluşan Devlet ormanı sınırları içinde kalıp kalmadığı noktasında düğümlenmiş bulunması ve adli yargı yerince, bu parselin Devlet ormanı sınırları içinde kaldığı; idari yargı yerince ise, işlem tarihi itibariyle aynı parselin tapu kaydında orman şerhi görülmediği gerekçelerine dayanılarak çözüme varılmış bulunması karşısında, her iki davanın konusunun taşınmazın tahsisi yönünden aynı olduğu sonucuna ulaşıldığı, davacıların, Ankara Yirmiikinci Asliye Hukuk Mahkemesinin 14.5.1991 tarihli kararı gereğince tapuda hükmen tescil ile iktisap ettikleri mülkiyet haklarını tanıyan idari yargı kararına karşılık, Orman İdaresine yapılan ilk tahsis işleminden sonraki yargısal ya da idari nitelikteki işlemleri yok hükmünde saymak suretiyle taşınmazı orman sınırlarına dahil eden 82 No'lu Orman Kadastro Komisyonu kararını hukuka uygun bulan adli yargı kararı arasındaki çelişki nedeniyle taşınmazın üzerindeki haklarının yerine getirilmesinin olanaksız hale geldiği; bu duruma göre, söz konusu adli ve idari yargı kararları arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğu, hüküm uyuşmazlığının esasına gelince: Milli Emlak Genel Müdürlüğünün, Anayasanın 138'inci maddesinin son fıkrasında yer alan "Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez." hükmü karşısında, Ankara Yirmiikinci Asliye Hukuk Mahkemesince

şahıslar adına tapuya tescil yolunda verilen ve Yargıtay Sekizinci Hukuk Dairesince onanarak kesinleşen 14.5.1991 gün ve E:1990/207, K:1991/340 sayılı karara uymak suretiyle, artık şahıs arazisini de kapsayan tahsisi kaldırmak ve ifrazen oluşan Hazine arazisine göre yeniden tahsis işlemi tesis etmek dışında bir seçeneğinin bulunmadığı Milli Emlak Genel Müdürlüğünün kamu gücüne dayalı, re'sen ve tek yanlı olarak tesis ettiği "tahsisi kaldırma" ve ifrazen oluşan Hazine arazisini "yeniden tahsis etme" işlemlerinin, idari işlem niteliğini taşıdığı ve yargısal denetiminin de idare hukuku ilke ve esaslarına göre İdari Yargı Yerince yapılacağı, Anayasanın 138'inci maddesinin son fıkrası karşısında, Orman İdaresinin, davada taraf olmasa dahi, Ankara Yirmiikinci Asliye Hukuk Mahkemesince şahıslar adına tapuya tescili yolunda verilen 14.5.1991 tarihli karara uymak zorunda olduğu; bu kararın, Orman İdaresini de bağladığı, Orman İdaresinin, Milli Emlak Genel Müdürlüğünce önceki tahsisin kaldırılması ve oluşan Hazine arazisine göre yeniden tahsis işlemi tesis edilmesi üzerine, bu işlemlerin iptali istemiyle idari yargı denetimine başvurma seçeneğine sahip bulunduğunu, ancak, olayımızda, tahsis işlemlerine karşı Orman İdaresince, idari yargı'da dava açılmadığı, kamu gücü kullanan idarenin tek yanlı irade beyanı ile oluşan birer idari işlem olan tahsis işlemlerinin, idarece geri alınmadıkları veya idari yargı yerince iptal edilmedikleri sürece hukuki dokunulmazlık kazanarak varlıklarını hukuk aleminde sürdürmeleri İdare Hukukunun gereklerinden olduğundan; idari işlemlerin yargısal denetimi ile görevli bulunmayan adli yargı yerince "yok hükmünde" oldukları yolunda hukuki yorum yapılarak bozma kararının gerekçesine ve bu suretle davanın reddine dayanak alınmalarının kabulünün hukuken olanaklı bulunmadığı, bu bakımdan; 927 sayılı parseli kapsamına alan 1/1000 ölçekli parselasyon planının Devlet ormanı sınırlarını daraltığı ileri sürülerek iptali istemiyle idari yargı yerinde açılmış bulunan davada, 1/1000 ölçekli uygulama imar planının yapım aşamasında tapu sicil kayıtlarında söz konusu parsellerin orman alanında olduğuna dair bir şerhin bulunmadığı saptanmak suretiyle davanın reddi yolunda verilen kararın hukuka uygun olduğu kanısına varıldığı, açıklanan nedenlerle:

1- Ankara Birinci Asliye Hukuk Mahkemesinin 7.10.2004 gün ve E:2004/431, K:2004/434 sayılı kararı ile Ankara Dokuzuncu idare Mahkemesinin 17.3.2005 gün ve E:2004/1309, K:2005/199 sayılı kararı arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğuna;

2- Ankara Birinci Asliye Hukuk Mahkemesinin davanın reddi yolundaki 7.10.2004 gün ve E:2004/431, K:2004/434 sayılı kararının kaldırılmasına;

3- Davacılar adına hükmen tescil edilen 927 sayılı parselin Devlet Ormanı sınırlarına dahil edilmesine ilişkin 82 no lu Orman Kadastro Komisyonu tutanağına itiraz davasının yukarıda açıklanan gerekçelerle kabulü ile dava konusu tutanağın 927 sayılı parsel yönünden iptaline;

4- Ankara Dokuzuncu İdare Mahkemesinin 17.3.2005 gün ve E:2004/1309, K:2005/199 sayılı davanın reddi yolundaki hükmün kabulüne;

Ve bu suretle hüküm uyuşmazlığının giderilmesine, karar verilmesi gerekeceği yolunda düşünce vermiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI; Hüküm uyuşmazlığının Ankara 9. İdare Mahkemesinin 17.3.2005 gün ve 2004/1309 Esas ve 2005/199 sayılı kararı ile Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin (Kadastro Mahkemesi sıfatıyla verdiği) 7.10.2004 gün ve 2004/431 Esas ve 2006/434 sayılı kararı arasında oluştuğu ileri sürülerek müracaatın yapıldığının anlaşıldığı, Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2004/431 Esas sayılı dava dosyasında; davacılar M.Ö. ve arkadaşları vekili tarafından davalı Orman Genel Müdürlüğü aleyhine açılan davada, Ankara Orman Bölge Müdürlüğünün 82 nolu Orman Kadastro Komisyonunun orman vasfında olmadığı halde Ankara ili, Yenimahalle ilçesi, Çayyolu 927 parselde bulunan dava konusu arsanın orman sınırları içine alınmasına ilişkin tespitine itiraz edilerek komisyon kararının iptaline, dava konusu gayrimenkulün orman sınırları dışında bırakılmasına karar verilmesini talep ve dava etmiş, yapılan duruşmalarda dilekçe tavzih edilerek mülkiyeti davacılara ait Yenimahalle Çayyolu Sarıkaya mevkiinde bulunan 927 parselin Çayyolu Köyü tapulaması sırasında tespit ve tescil harici bırakıldığını daha sonra Ankara 22. Asliye Hukuk Mahkemesinin 1990/207 esas sayılı kararı ile tapuya hükmen tescil edildiğini kalan kısmın ise hazine uhdesine bırakıldığını ve sonradan Orman Genel Müdürlüğüne ağaçlandırılmak üzere tahsis edildiğini, tarım arazisi olmayan bu yerde herhangi bir ağaçlandırmanın da yapılmadığını bundan dolayı Orman Kadastro çalışmaları yapıldığı sırada hükmen tescil edilen parsel yok kabul edilerek tespitin yapıldığını ve orman sınırları içine alındığı beyan edilmiş, esasen 3320 sayılı Kanun ile değişik 6831 sayılı Kanuna göre evveliyatı 887 parsel olan bu yerin orman vasfında olmadığını toplu olarak yerleşim alanları içinde bulunduğunu belirterek Kadastro Komisyon kararının kaldırılması talep edilmiş, yapılan yargılama sonucunda Mahkemenin 14.7.1999 tarih 1998/542 esas 1999/477 sayılı kararı ile davanın kabulü ile Ankara İli, Yenimahalle İlçesi, Çayyolu Köyü Sarıkaya mevkiinde bulunan39.385 m²ölçümlü 927 parsel nolu yerin 82 nolu Orman Kadastro Komisyonu kararının iptaline ilişkin verilen karar temyiz edilmekle Yargıtay 20. Hukuk Dairesi Başkanlığının 18.09.2001 gün 2001/5252-6378 sayılı ilamı ile "olayda tahsis yapılmakla toprağı ile birlikte kamu mali orman niteliğini kazanan taşınmaz üzerinde Milli Emlak Genel Müdürlüğünün geri alma hakkı doğmadığından yasalara aykırı olarak oluşturulan 18.6.1996 tarihli geri alma kararının yok hükmünde olduğu halen kamu malı orman olma özelliğini sürdüren taşınmaz üzerinden imar planında yapılan değişikliğin dahi yasal dayanağı bulunmadığından yok hükmünde olduğu dava konusu taşınmaz hakkında oluşturulan Asliye Hukuk Mahkemesinin 14.5.1991 tarih ve 1990/207-340 sayılı tescil kararı, orman yönetimi taraf olmadığı için orman yönetimini bağlamayacağı gibi, tescil davasının 9.3.1988 tarihinde açıldığını, dava konusu taşınmazın da içinde bulunduğu 887 parsel sayılı taşınmaz ise 22.1.1988 tarihinde Orman Bakanlığına (Orman Genel Müdürlüğüne) tahsis edildiğini, bu durumda davanın açıldığı tarihten taşınmaz hazinenin özel mülkü olmaktan çıkıp kamu emlaki niteliğine kazandığı bu sebeple artık orman sayılan yerlerden olduğunun kabulünün zorunlu olduğunu bu nedenle M.Ö. ve arkadaşlarının Orman Yönetimi aleyhine açtığı orman, tahdidine itiraz davasının reddi gerekirken kabulü yönünde hüküm kurulmasının usul ve yasaya aykırı" olduğu gerekçesi ile hükmün bozulmasına karar verilmiş ve yapılan tashihi karar talebi üzerine aynı Dairenin 9.7.2004 tarih 2004/5566-7824 sayılı ilamı ile talebin reddine karar verilmekle dosyanın Mahkemece yeniden ele alınarak duruşmaya devam edildiği ve Yargıtay bozma ilamı usul ve yasaya uygun görülmekle uyulmasına karar verilerek; Yargıtay bozma ilamına göre dava konusu taşınmazın tahsisi yapılmakla orman niteliğini kazandığından yerinde görülmeyen davanın reddine karar verildiği ve söz konusu kararın davacılar vekilinin temyiz istemi üzerine Yargıtay 20. Hukuk Dairesinin 6.12.2005 gün ve 2005/10368 Esas ve 2005/14767 sayılı kararıyla onandığı ve karar düzeltme talebinin de aynı Dairenin 23.6.2006 tarih ve 2006/6846-9164 sayılı kararı ile reddedilmesi üzerine söz konusu kararın 23.6.2006 tarihinde kesinleştiği, Ankara 9. İdare Mahkemesinin 2004/1309 Esas sayılı dava dosyasının yapılan incelemesinde; Davacı Orman Genel Müdürlüğü adına Ankara Orman İşletme Müdürlüğü tarafından davalı Yenimahalle Belediye Başkanlığına karşı açılan davada, Ankara Yenimahalle Belediye Encümeninin 6.1.2004 gün ve 13/57 sayılı kararıyla Ankara Yenimahalle İlçesi Alacaatlı, Dodurga ve Çayyolu parsellerinin bir kısmını kapsayan 2. Bölge 1, 2 ve 3 nolu etaplarına ait 84178 no.lu 1/1000 ölçekli parselasyon planında, orman vasıflı alanların bulunduğu, Çayyolu Köyü sınırlarında bulunan 887 no.1u parselin Yeşilkuşak Ağaçlandırma Projesi kapsamında Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nce Orman Genel Müdürlüğü'ne tahsisinin yapıldığı, 887 no.lu parselin daha sonra 912 (926 ve 927 olarak- 927 de 945, 946 ve 947 olarak ifrazının yapıldığı) ve 913 parsel numaraları ile ifraz görerek 82 nolu Orman Kadastro Komisyonu tarafından Sarıkaya Devlet Ormanı olarak sınırlandırılmasının yapıldığı, bu nedenle Sarıkaya Devlet Ormanı ve devamı niteliğinde olan 822 nolu parselin esas alınarak parselasyon planının yeniden düzenlenmesi gerektiği, Orman alanlarının imar planına konu olamayacağı, ormanların Anayasa gereği mülkiyetinin devredilemeyeceği, orman sınırlarında daraltma yapılamayacağı ileri sürülerek davaya konu imar planının iptalinin istendiği; yapılan yargılama sonucunda olayda, Ankara Valiliği Defterdarlık Milli Emlak Dairesi Başkanlığı Anıt Emlak Müdürlüğü tarafından Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:1998/542 sayılı dosyasına sunulan 30.5.2001 tarih ve 22869 sayılı yazısında,549.306 m²yüzölçümlü 887 parsel sayılı taşınmazın 18.6.1987

tarihinde Hazine adına ihdasen tescilinin yapıldığı ve Maliye Bakanlığının 22.1.1988 tarih ve 2897 sayılı yazıları ile Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü'ne "Yeşil Kuşak Projesi" içerisinde ağaçlandırılmak üzere tahsis edildiği, söz konusu taşınmazın daha sonra Ankara 23. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 19.4.1990 tarih ve E: 1989/902 ve K:1990/268 sayılı kararı uyarınca ifrazen485.665 m²lik 912 parsel olarak Hazine adına ve63.700 m²lik 913 parsel numarası ile kişiler adına tapuya tescilinin yapıldığı, Hazine adına tescil edilen 912 parsel sayılı taşınmazın Maliye Bakanlığının 9.6.1992 tarih ve 23003, sayılı yazıları ile Orman Genel Müdürlüğü adına tahsis edildiği ve aynı tarih ve 23001 sayılı yazı ile 887 parsel sayılı taşınmazın Orman Bakanlığı'na yapılan tahsisinin kaldırıldığı, bu durumun dava konusu yapılmadığı daha sonra 912 parsel sayılı taşınmazın da açılan dava sonucunda Ankara 22. Asliye Hukuk Mahkemesinin 14.5.1991 gün ve E:1990/207 ve K:1991/340 sayılı kararı uyarınca 926 parsel olarak Hazine adına, 927 parsel olarak şahıslar adına tescil edildiği, 912 parselin Orman Bakanlığı'na olan tahsisini Maliye Bakanlığının 18.6.1996 tarih ve 18570 sayılı yazısıyla kaldırıldığı ve son olarak 926 parsel no.lu taşınmazın aynı amaçla aynı tarih ve 18568 sayılı yazıyla Orman Bakanlığı'na tahsis edildiği, 18.6.1996 tarihi itibariyle sadece 926 parsel no.lu taşınmazın Orman Bakanlığı'na tahsisli olmasına rağmen, 82 no.lu Orman Kadastro Komisyonunca, 887 no.lu parselin tamamının Sarıkaya Devlet Ormanı olarak sınırlandırıldığı, ancak Kadastro Komisyonunun 8.6.1998 tarihinde ilan edilen tespitine karşı, 927 parsel maliklerince Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:1998/542 sayılı dosyasında dava açıldığı, olayın bu gelişiminden adli yargı yerince verilen kesinleşmiş kararlar ile 887 parsel sayılı taşınmazın tapu kaydı iptal edilerek ifrazen 912 ve 913 no.lu parsellerin oluştuğu, 912 parselin de 926 ve 927 olarak ifraz edildiği, bu parsellerden 913 ve 927 no.lu parsellerin ilgili yargı kararları gereği özel mülk olarak kişiler adına tescil edilerek Orman idaresine tahsislerinin kaldırıldığı ve bu husus kesinleşerek sadece 926 sayılı parselin yeniden Orman idaresine tahsis edildiğinin anlaşıldığı, bu durumda, kişiler adına tescilli Ankara Yenimahalle Çayyolu Köyü 913 ve 927 parsel numaralı taşınmazların Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından 18.7.2001 tarihinde onaylanan 1/50.000 ölçekli Ankara Nazım Planı Güneybatı Aksı Kısmi Revizyonu kapsamında planlanarak bu plan doğrultusunda hazırlanan ve Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin 23.8.2001 gün ve 476 sayılı kararı ile onaylanan 1/5000 ölçekli Güneybatı Ankara Çevre Otoyolu İçi Kentsel Gelişim Bölgesi II, Eskişehir Yolu Güneyi Alacaatlı-Dodurga Köyleri ve çevresine ait Nazım İmar Planı kapsamında 1-2-3 uygulama plan etaplarının bir bütün olarak değerlendirilerek Yenimahalle Belediye Meclisinin 4.3.2003 gün ve 29 sayılı kararı ile kabul edilen ve Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin 26.9.2003 gün ve 1700 sayılı işlemi ile onanarak yürürlüğe giren dava konusu 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planında; Çayyolu 927 no.lu parselin ağaçlandırılacak alan olarak yer aldığı, 913 no.lu parselin ise 1/50.000 ve 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planlarına uygun olarak konut alanında kaldığı, 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı yapım aşamasında tapu sicil kayıtlarında söz konusu parsellerin orman alanında olduğuna dair bir şerh'in bulunmaması ve yukarıda anılan Asliye Hukuk Mahkemeleri kararları ile şahıslar adına tescili yapılan taşınmazların orman alanı olduğu ileri sürülerek davaya konu imar planından çıkarılmasına ilişkin iddia Mahkemece yerinde görülmediğinden davaya konu Uygulama İmar Planında kamu yararına, planlama teknik ve esaslarına aykırılık görülmediği gerekçesiyle davanın reddine karar verildiği anlaşılmış ve söz konusu kararın temyiz istemi üzerine Danıştay Altıncı Dairenin 22.1.2007 gün ve 2005/5278 Esas, 2007/248 sayılı kararı ile onanması üzerine İdare Mahkemesinin sözü edilen kararın kesinleştiği, hüküm uyuşmazlığına konu kararların, adli ve idari yargı mercileri tarafından esasa ilişkin olarak verilip kesinleştiği ve taraflardan birinin (Orman Genel Müdürlüğü) aynı olduğu, Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından verilen kararın konusunun; "Ankara Orman Bölge Müdürlüğünün 82 nolu Orman Kadastro Komisyonunun orman vasfında olmadığı halde, Çayyolu 927 parselde bulunan "dava konusu arsanın orman sınırları içine alınmasına" ilişkin tespitine itiraz edilerek komisyon kararının iptaline, dava konusu gayrimenkulün orman sınırları dışında bırakılmasına karar verilmesi" talebi olduğu Ankara 9. İdare Mahkemesi tarafından verilen kararın konusu; "Ankara Yenimahalle Belediye Encümenin 6.1.2004 gün ve 13/57 sayılı kararıyla Ankara Yenimahalle İlçesi Alacaatlı Dodurga ve Çayyolu parsellerinin bir kısmını kapsaya 2. Bölge 1, 2 ve 3 nolu etaplarına ait 84178 no.lu 1/1000 ölçekli parselasyon planında, orman vasıflı alanların bulunduğu, Çayyolu Köyü sınırlarında bulunan 887 no.lu parselin Yeşilkuşak Ağaçlandırma; Projesi kapsamında Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nce Orman Genel Müdürlüğü'ne tahsisinin yapıldığı, 887 no.lu parselin daha sonra 912 (926 ve 927 olarak- 927 de 945, 946 ve 947 olarak ifrazının yapıldığı) ve 913 parsel numaraları ile ifraz görerek 82 nolu Orman Kadastro Komisyonu tarafından Sarıkaya Devlet Ormanı olarak sınırlandırılmasının yapıldığı, bu nedenle Sarıkaya Devlet Ormanı ve devamı niteliğinde olan 822 nolu parselin esas alınarak parselasyon planının yeniden düzenlenmesi gerektiği, Orman alanlarının imar planına konu olamayacağı, ormanların Anayasa gereği mülkiyetinin devredilemeyeceği, orman sınırlarında daraltma yapılamayacağı ileri sürülerek davaya konu imar planının iptali" talebi olduğu adli yargıda karara bağlanan davanın, kadastro tespitine itiraz davası olmakla birlikte; dava konusu istemin dayanağını Ankara Orman Bölge Müdürlüğünün 82 nolu Orman Kadastro Komisyonunun tespitinin, orman vasfında olmadığı halde Ankara İli, Yenimahalle İlçesi, Çayyolu 927 parselde bulunan dava konusu arsanın orman sınırları içine alınmasına itiraz oluşturmakta; idari yargıda ise imar planında, orman vasıflı alanların bulunduğu, Çayyolu Köyü sınırlarında bulunan 887 no.lu parselin Yeşilkuşak Ağaçlandırma Projesi kapsamında Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nce Orman Genel Müdürlüğü'ne tahsisinin yapıldığı, 887 no.lu parselin daha sonra 912 (926 ve 927 olarak 927 de 945, 946 ve 947 olarak ifrazının yapıldığı) ve 913 parsel numaraları ile ifraz görerek 82 nolu Orman Kadastro Komisyonu tarafından Sarıkaya Devlet Ormanı olarak sınırlandırılmasının yapıldığı, bu nedenle Sarıkaya Devlet Ormanı ve devamı niteliğinde olan 822 nolu parselin esas alınarak parselasyon planının yeniden düzenlenmesi gerektiği, orman alanlarının imar planına konu olamayacağı, ormanların Anayasa gereği mülkiyetinin devredilemeyeceği, orman sınırlarında daraltma yapılamayacağı ileri sürülerek davaya konu imar planının iptali istenmektedir. Dolayısıyla her iki davada da sorunun "927 nolu parselin" orman vasfında olup olmadığı hususunda olduğundan her iki davanın konusunun aynı olduğu, 2247 sayılı Yasa'nın 24. maddesinde ifade edilen hüküm uyuşmazlığının doğması için söz konusu kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesinin de olanaksız bulunması gerektiği hususu yönünden incelendiğinde; 927 nolu parselin orman vasfında olup olmadığı hususuna bağlı olarak söz konusu parsel üzerinde tasarruf hakkının kullanılmasına (hakkın yerine getirilmesine) engel teşkil eden bir durum söz konusu olduğundan hüküm uyuşmazlığının oluştuğu sonucuna varıldığı, dava konusu 927 nolu parsel ile ilgili gelişmeler incelendiğinde; Ankara 22. Asliye Hukuk Mahkemesinin 14.5.1991 gün ve E: 1990/207 ve K:1991/340 sayılı kararı 927 nolu parselin şahıslar adına tesciline karar verildiği ve bu kararın kesinleştiği, kesinleşen söz konusu yargı kararı gereğince özel mülk olarak kişiler adına tescil edilerek Milli Emlak Müdürlüğünce şahıs arazisini de içine alan Orman idaresine tahsisin kaldırılmasına karar verdiği, tahsisin kaldırılmasına ilişkin söz konusu idari işleme karşı Orman idaresince idari yargı denetimi yapılması için herhangi bir girişimde bulunulmadığı, Orman Kadastro Çalışmaları yapıldığı sırada hükmen tescil edilen 927 nolu parsel yok kabul edilerek tespitin yapıldığı ve 1/1000 ölçekli uygulama imar planının hazırlanması sürecinde 927 nolu parselin "orman sınırları" içinde yer aldığına ilişkin her hangi bir şerhi olmaması karşısında idari yargı yerince verilen kararın hukuka uygun olduğu, açıklanan nedenlerle, Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin (Kadastro Mahkemesi sıfatıyla verdiği) 7.10.2004 gün ve 2004/431 Esas ve 2006/434 sayılı kararının kaldırılması gerektiği yönünde düşünce vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Mustafa AYSAL, Eyüp Sabri BAYDAR, Sıdık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Sedat ÇELENLİOĞLU ve Mehmet Aydan AL'ın katılımlarıyla yapılan 5.11.2012 günlü toplantısında usule ilişkin iddialar yerinde görülmeyerek:

I- İLK İNCELEME: Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet Akyalçın'ın Başkanlığında, Üyeler: Mustafa AYSAL, Eyüp Sabri BAYDAR, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Sedat ÇELENLİOĞLU ve Ayhan AKARSU'nun katılımlarıyla yapılan 2.11.2011 günlü toplantısında, dosyanın usul yönünden incelenmesi sonunda;

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 24. maddesinin 2592 sayılı Kanun'la değişik birinci

fıkrasında, "1 nci maddede gösterilen yargı mercilerinden en az ikisi tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflardan en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir." hükmü yer almaktadır.

Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen adli ve idari yargı kararlarının incelenmesinden

a- Ortada, adli ve idari yargı yerlerince verilmiş kararlar bulunmaktadır.

b- Her iki yargı yerinde görülen davada konu aynı olduğu gibi dava sebebi ve taraflardan en az biri de aynıdır.

c- Her iki karar da, derecattan geçerek kesinleşmiştir.

d- Sözkonusu kararlarda davanın esası hükme bağlanmıştır.

e- Asliye Hukuk Mahkemesi; Ankara İli, Yenimahalle İlçesi, Çayyolu mevkiinde bulunan 927 parsel sayılı taşınmazın 82 nolu Orman Kadastro Komisyonu kararıyla "orman olarak sınırlandırılması" üzerine parsel maliklerinin kadastro komisyonu kararının iptali istemiyle adli yargı yerinde açtıkları davalar neticesinde kesinleşen hükümle dava konusu 927 parsel sayılı taşınmazın orman alanı olarak sınırlandırılmasına ve tapuya şerh edilmesine karşın, İdare Mahkemesince, söz konusu parselin özel mülk olarak kişiler adına tapuda tescil edildiği, orman idaresine olan tahsislerin kaldırıldığı, imar planı yapılması aşamasında tapu kayıtlarında herhangi bir şerh bulunmadığı ve taşınmazın orman alanı içinde olmadığı, bunun yanı sıra imar planının imar ve şehircilik ilke ve esaslarına uygun olduğuna karar verilmiş olup; adli yargı kararı ile orman alanı olarak sınırlandırılan taşınmazın idari yargı kararı ile imar planı çerçevesinde özel mülkiyete ait olduğuna karar verilmesi nedeniyle kullanılabilme olanağının kalmadığı anlaşılmaktadır.

Bu duruma göre davacıların, Ankara Yirmiikinci Asliye Hukuk Mahkemesinin 14.5.1991 tarihli kararı gereğince tapuda hükmen tescil ile iktisap ettikleri mülkiyet haklarını tanıyan idari yargı kararına karşılık, Orman İdaresine yapılan ilk tahsis işleminden sonraki yargısal ya da idari nitelikteki işlemleri yok hükmünde saymak suretiyle taşınmazı orman sınırlarına dahil eden 82 No'lu Orman Kadastro Komisyonu kararını hukuka uygun bulan adli yargı kararı arasındaki çelişki nedeniyle taşınmazın üzerindeki haklarının yerine getirilmesinin olanaksız hale geldiği açıktır.

Belirtilen nedenlerle,

1- Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesi ile Ankara 9. İdare Mahkemesi kararları arasında, 2247 sayılı Yasanın 24. maddesinde öngörülen koşulların gerçekleştiği anlaşıldığından hüküm uyuşmazlığı bulunduğuna,

2- 2247 sayılı Yasanın 25. maddesi hükümleri uyarınca

a) İdari Yargılama Usulü Yasası gözetilerek Uyuşmazlık Mahkemesine yapılan başvuruya ait dilekçe ve eklerinin 30 gün içinde yanıt verilmek üzere Orman Genel Müdürlüğü ile davada ilgisi bulunan Yenimahalle Belediye Başkanlığına bildirilmesine, anılan İdarelerce verilen yanıtın karşı tarafa tebliği suretiyle dosyanın tekemmülünün sağlanmasına,

b) Usulü işlemler tamamlandıktan ve esas hakkındaki rapor yazıldıktan sonra Başkanlıkça belirlenecek günde işin esasının görüşülmesine, OY ÇOKLUĞU İLE KARAR VERİLMİŞTİR.

Bunun üzerine Uyuşmazlık Mahkemesi'ne yapılan başvuruya ait dilekçe karşı tarafa (Orman Genel Müdürlüğü ile Yenimahalle Belediye Başkanlığına) tebliğ edilmiş, yasal süresi içerisinde, verilen cevap dilekçelerinde iddiaların tekrarlandığı görülmüştür.

II-ESASIN İNCELENMESİ:

Başvuru dilekçesi ve ekleri, uyuşmazlığa konu edilen kararlara ilişkin dava dosyaları, ilgili Başsavcıların düşünce yazıları, dayanılan Yasa ve Yönetmelik kuralları, taraflarca verilen dilekçe ve ekleri ve Raportör- Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın hazırladığı rapor okunup incelendikten; 2247 sayılı Yasa'nın 25. maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak sözlü açıklama için önceden belirlenen 05.11.2012 gününde, istemde bulunan M.Ö. S.Ö., İ.N.Ö., S.S. B. 92 Konut Yapı Kooperatifi, S.S. B. Yardımlaşma Kalkınma ve İşletme Kooperatifi, S.S. H. Konut Yapı Kooperatifi vekili Av. A.D., Orman Genel Müdürlüğü vekili Av. A.T. ve Yenimahalle Belediye Başkanlığı vekili Mustafa Benan Akman'ın sözlü açıklamaları dinlendikten ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Tuncay DÜNDAR'ın yazılı düşünceleri doğrultusundaki açıklamaları da alındıktan sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Mülkiyet Hakkı" başlıklı 35. maddesinde, "Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir. Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz." hükmüne;

"Mahkemelerin Bağımsızlığı" başlığını taşıyan 138. maddesinde "Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez" hükmüne;

169. maddesinde ise "Devlet, ormanların korunması ve sahalarının genişletilmesi için gerekli kanunları koyar ve tedbirleri alır. Yanan ormanların yerinde yeni orman yetiştirilir, bu yerlerde başka çeşit tarım ve hayvancılık yapılamaz. Bütün ormanların gözetimi Devlete aittir.

Devlet ormanlarının mülkiyeti devrolunamaz. Devlet ormanları kanuna göre, Devletçe yönetilir ve işletilir. Bu ormanlar zamanaşımı ile mülk edinilemez ve kamu yararı dışında irtifak hakkına konu olamaz.

Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemez. Ormanların tahrip edilmesine yol açan siyasi propaganda yapılamaz; münhasıran orman suçları için genel ve özel af çıkarılamaz. Ormanları yakmak, ormanı yok etmek veya daraltmak amacıyla işlenen suçlar genel ve özel af kapsamına alınamaz.

Orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmeyen, aksine tarım alanlarına dönüştürülmesinde kesin yarar olduğu tespit edilen yerler ile 31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş olan tarla, bağ, meyvelik, zeytinlik gibi çeşitli tarım alanlarında veya hayvancılıkta kullanılmasında yarar olduğu tespit edilen araziler, şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerler dışında, orman sınırlarında daraltma yapılamaz." hükmüne yer verilmiştir.

6831 sayılı Orman Kanunu'nun 1. maddesinde; "Tabii olarak yetişen ve emekle yetiştirilen ağaç ve ağaççık toplulukları yerleriyle birlikte orman sayılır." hükmüne yer verilmiştir.

178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin Milli Emlak Genel Müdürlüğü başlıklı

13. maddesinin d bendinde "Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerden kamu hizmeti için kullanılması gerekli olanları; genel, katma ve özel bütçeli idarelere tahsis etmek ve tahsis amacının ortadan kalkması veya amaç dışı kullanılması halinde tahsisi kaldırmak; tahsisi kaldırılan taşınmaz mallar üzerinde Hazine dışındaki kamu kurum ve kuruluşlarına ait yapı ve tesisleri tasfiye etmek, tasfiyeye ilişkin esas ve usulleri belirlemek," Milli Emlak Genel Müdürlüğünün görevleri arasında sayılmıştır.

Dosyanın incelenmesinden, Ankara İli, Yenimahalle İlçesi, Çayyolu Köyünde bulunan taşınmazın tapulama tescil tespiti sonucunda ekilemez arazi olduğu ve aynen paftaya işlendiği, daha sonra Milli Emlak Müdürlüğünün müracaatı üzerine 18.6.1987 gün ve 2143 yevmiye ile 887 parsel olarak ham toprak şeklinde Hazine adına ihdasen tescil edildiği; Maliye Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğünün 22.1.1988 gün ve 2897 sayılı yazıları ile 887 parsel sayılı549.360 m²yüzölçümündeki yedi parçadan oluşan5.771.460 m²yüzölçümündeki Hazine arazisinin Yeşil Kuşak Projesi kapsamında ağaçlandırılmak üzere 178 KHK'nin 13/d maddesi gereğince Orman Genel Müdürlüğü'ne tahsis edildiği; bu tahsis kararından sonra dava dışı İ.B. vekilince 887 parsel sayılı tapu kayıtlarının iptali için Maliye Hazinesine karşı Ankara 23. Asliye Hukuk Mahkemesinde tescil davası açıldığı, Mahkemenin E:1989/902 sayılı kararıyla taşınmazın ifrazen 912 parsel olarak Hazine adına, 913 parsel numarası ile de İ.B. adına tapuya tescil edildiği; 912 parsel sayılı taşınmazın bir bölümü için mülkiyet iddiasıyla M.Ö., N.Ö. S.Ö., H.H.Ö., H.Ö. vekillerince Ankara 22. Asliye Hukuk Mahkemesinde Maliye Hazinesine karşı tapu iptali ve tescil davası açıldığı, Mahkemenin E:1990/207 sayılı kararıyla 926 parsel olarak Hazine adına 927 parsel olarak davacılar adına hükmen tescillerinin yapıldığı, 912 parselin Orman Bakanlığına olan tahsisinin kaldırıldığı, 926 sayılı parselin Orman Bakanlığı adına tahsisinin yapıldığı; Yürütülen Sarıkaya Devlet Ormanı kadastro çalışmaları sonucunda davacılar adına tescil edilen 927 parsel sayılı taşınmazın da orman sınırına dahil edilmesine ilişkin 8.6.1998 ilan tarihli 82 nolu Orman Kadastro Komisyonu kararının iptali ile dava konusu taşınmazın orman sınırı dışında bırakılmasına karar verilmesi istemiyle, M.Ö., SS B. Yapı Koop, H.D.İ., N.Ö., S.Ö., M.Ö. tarafından 10.8.1998 gününde adli yargı yerinde Kadastro Tespitine itiraz davası açıldığı, Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin E:2004/491 sayılı kararı ile, bozma kararı uyarınca dosyanın yeniden ele alındığı, dava konusu taşınmazın tahsisi yapılmakla orman niteliğini kazandığından yerinde görülmeyen davanın reddine karar verildiği; Diğer yandan, Orman Genel Müdürlüğü adına Orman İşletme Müdürlüğünün, Ankara İli, Yenimahalle İlçesi, Alacaatlı – Dodurga ve Çayyolu Köylerinde yer alan parsellerin bir kısmını kapsamına alan 2 nci Bölge 1, 2, 3 nolu etaplarına ait 84178 nolu 1/1000 ölçekli imar planının, bazı yerlerinin kesinleşen orman kadastro sınırları içinde kaldığını önesürerek iptali istemiyle Yenimahalle Belediye Başkanlığına karşı idari yargı yerinde 13.4.2004 tarihinde dava açıldığı; bu davanın Ankara 9. İdare Mahkemesinin E:2004/1309 sayılı kararı ile reddedildiği; söz konusu kararların kesinleştiği; M.Ö. vd. vekilleri tarafından adli ve idari yargı kararları arasında hüküm uyuşmazlığı doğduğu ileri sürülerek, uyuşmazlığın idari yargı lehine giderilmesi isteminde bulunulduğu anlaşılmıştır.

Ankara 22. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:1990/207 kayıtlı dosyasında, keşifte bilgisine başvurulan Jeoloji Mühendisi, Ziraat Yüksek Mühendisi, Kadastro Fen Kontrol Memuru bilirkişiler tarafından düzenlenen raporda davaya konu taşınmazın tapulama tespitinde "ziraate elverişsiz arazi" olarak belirtilen alan içinde kaldığı, taştan, yabani otlardan temizlenerek, insan gücü ve hayvanlarla taşınmaz dışına taşınarak ıslah edilerek üzerinde tarım yapılabilir duruma getirilmiş kuru tarım arazisi olduğu, Çayyolu Köyü Höyük Mevkiinde 887 parsel numaralı ekilmez arazi içinde kalan39.835 m²lik alan eski haliyle taşlık ve çalılık iken imar ve ihya edilerek tarım alanı halinde getirildiği, dava konusu taşınmazın 3402 sayılı "Kadastro Kanunu"nun 17. maddesindeki şartları oluşturduğu, aynı Kanunun 16.maddesinde sayılan yerlerden olmadığı, kamuya ayrılmayıp, devletin özel mülkiyetinde bulunmadığı, orman ve meradan açılma olmadığı, dava konusu taşınmazın bugünkü sınırlarını kapsayan biçimde en az 25-30 yıldan beri davacı tarafından kültür arazisi olarak kullanılıp, üzerinde nizasız ve fasılasız tasarrufta bulunulduğunun gerek şahitlerin ifadelerinden, gerekse teknik inceleme sonucundan anlaşıldığı, dava konusu yerin tapulama tespiti sonucunda etkilemez arazi olduğu ve aynen paftaya işlendiği, daha sonra Milli Emlak Müdürlüğünün müracaatı üzerine dava konusu yerin ve çevresinin 887 parsel olarak ham toprak şeklinde tescil edildiği; dava konusu yerin tapulama tespiti sırasında ekilemez arazi olduğu, bu durumun tapulama paftasında aynen ekilemez arazi olarak yazıldığı daha sonra Milli Emlak Müdürlüğünün vaki müracaatı üzerine dava konusu yerin ve etrafının ham toprak olarak Maliye Hazinesi adına tescil edildiği tanzim olunmuştur.

Uyuşmazlık, Orman Bakanlığına yapılan tahsis işlemi iptal edilen ve öncesinin orman olmadığı gerek bilirkişi raporları ve gerekse kesinleşen mahkeme kararları ile sabit olan taşınmazın, orman kadastrosu ile orman sınırları içerisine alınmasının yerinde olup olmadığı noktasında toplanmaktadır.

Dava konusu taşınmazın bulunduğu bölgede orman tahdidinin yapıldığı açıktır ve orman tahdidi içerisinde kalan taşınmazların zilyetlikle iktisabının mümkün bulunmadığı Yargıtay İçtihatlarındandır. Taşınmazın bulunduğu bölgede orman tahdidi yapılırken tahdit tarihine kadar süren zilyetliğin araştırılıp, tahdit tarihine kadar süren zilyetliğin iktisap zaman aşımına yeterli olup olmadığının araştırılıp ona göre karar verilmesi gerektiği de yine Yargıtay içtihatlarındandır.

Taşınmazın orman tahdidi içerisinde bulunduğu sürede geçen zilyetliğin, iktisaba sebep teşkil etmeyeceği açıktır, olayda ise bilirkişi ve şahitlerin dava konusu taşınmazın 20 yılı aşkın süredir kişilerin zilyetliğinde bulunduğu yönündeki beyan ve tespitleri neticesinde taşınmaza tahsis tarihine kadar iktisaba yeterli zilyetlik bulunduğuna mahkeme kararlarıyla kesinlik kazandırılmıştır.

Milli Emlak Genel Müdürlüğü görevlerini açıklayan 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun Hükmündeki Kararnamenin 13/d maddesi uyarınca tahsisisin kaldırılması için tahsis amacının ortadan kalkması ya da amaç dışı kullanılması gerekmekte, dosya içerisindeki bilgi ve belgelere göre ise, öncesi orman olmayan ham toprak vasfı taşıdığı sabit olan ve Mahkemelerce verilen kararlar uyarınca kişiler adına hükmen tescillerinin yapılmasına karar verilen taşınmaz üzerindeki tahsislerin kaldırılmasına ilişkin işlemlerin iptali istemi ile Orman Genel Müdürlüğünce herhangi bir dava açılmadığı, öte yandan sözkonusu alanda başarılı ya da başarısız herhangi bir şekilde ağaçlandırma çalışması yapıldığına dair hiçbir bulguya rastlanamadığı anlaşılmıştır.

Dolayısıyla, İdare Mahkemesi kararında da anıldığı şekliyle, Asliye Hukuk Mahkemesinin mülkiyete ilişkin kesinleşen kararları idare mahkemesini de bağlayacak nitelikte olduğundan ve idare mahkemesince dava konusu taşınmazın özel mülkiyete konu olan vasfı saptanmış bulunduğu dile getirilerek tahsisin kaldırılması nedeniyle, imar uygulaması kapsamında uygulama imar planı dahiline alınmasında hukuka aykırılık bulunmadığının dile getirilmiş olması gözetildiğinde; idari yargı yerinde farklı bir sonuca gidilmesi olanaklı bulunmamıştır.

Dosyanın bütününün incelenmesinde şu somut tespitlerin yapılması gerekli bulunmaktadır:

1. 82 No'lu Orman Kadastro Komisyonu'nun "orman tahdidi"ne ilişkin 8.6.1998 tarihli kararı öncesinde, dava konusu 927 sayılı parsel üzerinde yargı kararına dayalı özel mülkiyet hukuki durumu tapuda kayıtlı bulunmaktadır. Gerçekten, Ankara 22. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 14.5.1991 tarih ve E:1990/207, K:1991/340 sayılı kararıyla 39.835 m²'lik susuz tarla hazine adına kayıtlı parselden tefrik edilerek davacılar M.Ö. ve arkadaşları adına tapuya tescil edilmiş ve bu karar Yargıtay 8. Hukuk Dairesinin 31.12.1991 tarih ve E:1991/13497, K:1991/18004 sayılı kararı ile onanmış ve vaki karar düzeltme istemi de aynı Dairenin 25.3.1992 tarih ve E:1992/2953, K:1992/5883 tarihli kararı ile reddedilmek suretiyle karar 25.3.1992 tarihinde kesinleşmiş; 21.7.1992 tarihinde davalı Hazine tarafından bu yargı kararı uygulanarak adı geçen davacılar adına 927 sayılı parsel ihdas edilerek, tapuya gereken şerh verilmiştir.

2. Kesinleşen Yargı kararına dayalı tapudaki bu açık özel mülkiyet kaydına rağmen, 82 No'lu Orman Kadastro Komisyonu'nca söz konusu hukuki durum "yok varsayılarak" 927 no'lu parsele de orman tahdidi uygulanmıştır.

3. Maliye Bakanlığı Milli Emlak Müdürlüğü'nün 22.1.1988 tarihli işlemi ile hazine arazisi statüsündeki 887 sayılı parsel, "Yeşil Kuşak Projesi" kapsamında ağaçlandırılmak üzere, 178 sayılı KHK'nın 13/d maddesi gereğince Orman Genel Müdürlüğü'ne tahsis edilmiş; bu parsel üzerinde bu dava dışı bir şahıs tarafından açılan zilyetlik nedeniyle hak iddiasına dayalı davanın Ankara 23. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 19.4.1990 tarih ve E:1989/902, K:1990/268 sayılı kararıyla, kısmen kabulü ve bu kararın Yargıtay 8. Hukuk Dairesinin 20.11.1990 tarih ve E:1990/13035, K:1990/15757 sayılı ilamı ile onanması, karar düzeltme isteminin de aynı Dairenin 31.1.1991 tarih ve E:1991/129, K:1991/1422 sayılı kararı ile reddedilmesi üzerine, kesinleşen bu karar uyarınca idarece (Defterdarlıkça) 30.4.1992 tarihinde karar gereği yerine getirilmiş ve 887 sayılı parselin ifrazı yoluna gidilerek, anılan parsel, hazineye tahsisli 912 sayılı parsel ile bu dava dışı şahısa (İ.B.'ya) tahsisli 913 sayılı parsel olmak üzere tapuda tescil edilmiş; kesinleşen yargı kararına dayalı bu hukuki sonuç üzerine, Maliye Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğünün 9.6.1992 tarihli işlemi ile 887 nolu parselin Orman Bakanlığına daha önce yapılan tahsisi kaldırılmış ve yine aynı (9.6.1992) tarihli işlemle 912 parsel sayılı485.660 m²yüzölçümlü ham toprak niteliğindeki Hazine arazisinin yeşil kuşak projesi kapsamında ağaçlandırılmak üzere yeniden Orman Genel Müdürlüğüne tahsisi yapılmıştır. Bu defa M.Ö. ve arkadaşlarının Hazineye tahsisli 912 parsel üzerinde mülkiyet hakkı iddiasıyla açtıkları dava üzerine Ankara 22. Asliye Hukuk Mahkemesinin 14.5.1991 tarih ve E:1990/207, K:1991/340 sayılı kararı ile39.835 m²yüzölçümlü arazi bakımından davacıları haklı bularak davanın kabulüne ve Hazineye kayıtlı bu parselin davacılar üzerine tesciline karar vermiş ve bu kararın Yargıtay 8. Hukuk Dairesinin 31.12.1991 tarih ve E:1991/13497, K:1991/18004 sayılı ilamı ile onanması ve bu karara karşı vaki karar düzeltme isteminin de aynı Dairenin 25.3.1992 tarih ve E:1992/2953, K:1992/5883 sayılı kararı ile reddedilmesi üzerine, kesinleşen bu karar uyarınca idarece (Defterdarlıkça) karar gereği yerine getirilmiş ve 912 sayılı parselin ifrazı yoluna gidilerek anılan parsel, hazineye tahsisli445.825 m²yüzölçümlü 926 sayılı parsel ile M.Ö. ve arkadaşlarına tahsisli39.835 m²yüzölçümlü 927 sayılı parsel olarak tapuda tahsis edilmiş; kesinleşen yargı kararına dayalı bu hukuki sonuç üzerine, Maliye Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğünün 18.6.1996 tarihli işlemi ile 912 sayılı parselin Orman Bakanlığına daha önce yapılan tahsisi kaldırılmış ve yine aynı (18.6.1996) tarihli işlemle 926 sayılı445.825 m²yüzölçümlü hazine arazisinin, yeşil kuşak projesi içerisinde ağaçlandırılmak üzere yeniden Orman Genel Müdürlüğüne tahsisi yapılmıştır. Yine dosya kapsamından özel şahıslara tahsisli 927 sayılı parselin de bilahare 945, 946 ve 947 parseller olmak üzere üç ayrı parsele bölündüğü anlaşılmaktadır.

Milli Emlak Genel Müdürlüğünün yukarıda belirtilen 9.6.1992 tarihli "tahsisi kaldırma" ve "yeniden tahsis etme" işlemleri ile yine 18.6.1996 tarihli "tahsisi kaldırma" ve "yeniden tahsis etme" işlemlerine karşı Orman Genel Müdürlüğünce idari yargıda herhangi bir iptal davası açılmadığı ve söz konusu işlemlerin dava açılmamak suretiyle yapay sıhhat kazanarak kesinlik (icrailik) kazandığı da dosyadan anlaşılmaktadır. Oysa yine dosyada yer alan Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 2.3.2005 tarih ve E:2005/20-110, K:2005/128 sayılı kararına konu hukuki ihtilafta, dava konusu parselin ilk hali olan 887 sayılı parsele bitişik, aynı yerdeki 888 sayılı parsel bakımından da yeşil kuşak projesi kapsamında ağaçlandırılmak üzere Orman Genel Müdürlüğüne tahsisi yapılmış; ancak bilahare Milli Emlak Genel Müdürlüğünce bu parselin bazı bölümleri üzerinde tahsis kararı kaldırılmış; Orman Genel Müdürlüğünce bu işlemin iptali için idari yargı yerinde açılan davada sözkonusu tahsis kararının kaldırılması ve Belediyeye yeniden tahsis yapılmasında hukuka aykırılığın olmadığının saptanması karşısında açılan davanın reddi ve bu kararın Danıştay'ca onanmak suretiyle kesinleşmesi nedeniyle ve tahsisi kaldırılan davaya konu alanda başarılı ya da başarısız herhangi bir şekilde ağaçlandırma çalışması yapıldığına dair hiçbir bulgu elde edilememiş olmasına göre, bu gibi yerlerin sırf tahsis yapılmış olmakla orman sayılmasına yasal olarak olanak bulunmadığı gerekçesiyle, orman kadastrosuna itiraz davasını kabul eden yerel mahkemenin ısrar kararı onanmıştır.

Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin, davacılar M.Ö. ve arkadaşlarının orman tahdidine itiraz davasını kabul eden 14.7.1999 tarih ve E:1998/542, K:1999/477 sayılı kararını bozan Yargıtay 20. Hukuk Dairesi'nin 18.9.2001 tarih ve E:2001/5252, K:2001/6378 sayılı kararında ise "…178 sayılı KHK.'nın 13/d maddesine göre Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nün yaptığı tahsisten sonra tahsisin kaldırılmasını gerektiren bir neden bulunmadığı için, Milli Emlak Genel Müdürlüğünün bu taşınmaz üzerinde tasarruf yetkisinden söz edilemez. Milli Emlak Genel Müdürlüğü tahsisi yukarıda değinilen yasal koşulların gerçekleşmesi halinde kaldırabilir. Yapılan tahsisten sonra, somut olayda olduğu gibi, Devletin özel malı olmaktan çıkıp kamu malı orman niteliğini kazanan taşınmazlar da yasada yazılı koşullar oluşmadığına, tahsisin kaldırılmasını gerektiren bir neden bulunmadığına göre, tahsisin kaldırılması kesinlikle olanaksızdır… Milli Emlak Genel Müdürlüğüne, tapuya tescil edilmiş olsun ya da olmasın, Devlet ormanları üzerinde herhangi bir tasarrufta bulunma yetkisi verilmemiştir. Buna rağmen yasaların kendisine vermediği böyle bir yetkiyi kullanarak ve yasalara aykırı olarak, herhangi bir işlem yapılmışsa bu İŞLEM YOK HÜKMÜNDEDİR. İşte somut olayda, tahsisi yapılmakla toprağı ile birlikte kamu malı orman niteliği kazanan taşınmaz üzerinde Milli Emlak Genel Müdürlüğünün geri alma hakkı doğmadığından, yasalara aykırı olarak oluşturulan 18.6.1996 tarihli GERİ ALMA KARARI YOK HÜKMÜNDEDİR. Halen kamu malı orman olma özelliğini sürdüren taşınmaz üzerinde imar planında yapılan değişiklik dahi yasal dayanağı bulunmadığından yok hükmündedir…" denilmektedir. Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesi bu bozma ilamına uyarak davanın reddine karar vermiş, ve bu karar anılan Dairece onanmak suretiyle kesinleşmiştir.

Adli yargı yerinin idari yargı yerinin görev ve yetki alanına giren konularda (tahsis; tahsisin kaldırılması; yeniden tahsis; imar planı yapılması) kesin belirlemeler yaparak sonuca gitmesi, yargı ayrılığı ve idari yargı sistemini benimseyen Anayasanın ilgili maddelerine (125, 155 nci maddeler) uyarlı düşmediği gibi; dava konusu edilmemek suretiyle kesinleşen (icrailik niteliği bulunan) tahsisin kaldırılması ve yeniden tahsis işlemlerinin hukuki kıymet bakımından, bunlara karşı idari yargı mercilerine başvurularak hukuka uygunlukları kesinleşen kararlarla saptanan aynı işlemlerden bir farkı bulunmamaktadır. Nitekim Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun yukarıda özetlenen 2.3.2005 tarihli kararında da bu hukuki gerçeğe itibar edilerek, kesinleşen idari yargı kararı ile hukuka aykırı olmadığı saptanan tahsisin kaldırılması ve yeniden tahsis işlemleri için "yok hükmünde sayılmaları" değil, bilakis buna dayalı işlemlerin hukuka uygunluğu yolunda hükme varılmıştır. Diğer bir deyişle, ister dava açılmamak suretiyle kesinleşsin, ister dava açılmak suretiyle hukuka uygun oldukları saptanan orman tahsisi, tahsisin kaldırılması, yeniden tahsis işlemlerinin hukuki sonuç doğuracakları ve davanın tarafları ile ilgili herkesi bağlayacakları kuşkusuzdur.

Davanın somutunda ise adli yargı yerince bu karineye uyulmadığı ve idari yargı merciinin sözkonusu işlemlerine hukuki değer verilmeyerek ve yok hükmünde kabul edilerek hükme ulaşıldığı görülmektedir.

4. Yenimahalle Belediye Başkanlığınca, 18.7.2001 tarihli 1/50.000 ölçekli Ankara Nazım İmar Planına ve Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin 23.8.2001 tarihli 1/5000 ölçekli Eskişehir Yolu Güneyi Alacaatlı-Dodurga Köyleri ve Çevresine ait Nazım İmar Planına uygun şekilde hazırlanan 1/1000 ölçekli Yenimahalle Alacaatlı, Dodurga Çayyolu Parsellerinin 2. Bölge 1,2,3 no'lu etaplarına ait Uygulama İmar Planının tanziminde, yukarıda özetlenen yargısal gelişmelere ve tahsislere uygun davranıldığı, bu meyanda 913 no'lu parselin "konut alanı", bu dosyanın konusu olan 927 nolu parselin ise "ağaçlandırılacak alan" olarak gösterildiği, keza söz konusu 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planının yapım aşamasında, tapu sicil kayıtlarında söz konusu parsellerin orman alanında olduğuna dair bir şerhin bulunmaması hususu ile özetlenen kesinleşmiş yargı kararlarının dikkate alındığı, bu imar planına karşı Orman Genel Müdürlüğünce açılan davanın Ankara 9. İdare Mahkemesi'nin 17.3.2005 tarih ve E:2004/1309, K:2005/199 sayılı kararıyla, yargısal safahat özetlenmek suretiyle davaya konu Uygulama İmar Planında kamu yararına, planlama teknik ve esaslarına aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verildiği ve bu kararın Danıştay 6.

Dairesi'nin 22.1.2007 tarih ve E:2005/5278, K:2007/248 sayılı ilamı ile onanmak suretiyle kesinleştiği, diğer bir deyişle kesinleşmiş adli yargı kararlarıyla tapuda tesis edilen özel mülkiyete dayalı imar planlamasında yasaya aykırı bir durumun bulunmadığının saptandığı anlaşılmaktadır.

5. Davaya konu parselin "tahsis" öncesi orman alanı olmadığı, bilakis hazine adına tescil edildiği tarihte dahi evvelce ekilemez arazi iken ham toprak vasfını muhafaza ettiği, toprağının orman toprağı niteliğinde bulunmadığı, orman tahdidine karşı adli yargı yerinde açılan davada Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesince yaptırılan bilirkişi incelemesi sonucu Orman Yüksek Mühendisi, Ziraat Yüksek Mühendisi ve Harita Yüksek Mühendisi olan bilirkişi heyetince düzenlenen raporda "…davaya konu taşınmazın tapulama tespitinde ziraate elverişsiz arazi olarak belirtilen alan içinde kaldığı, taştan, yabani otlardan temizlenerek, insan gücü ve hayvanlarla taşınmaz dışına taşınarak ıslah edilerek üzerinde tarım yapılabilir duruma getirilmiş kuru tarım arazisi olduğu… eski haliyle taşlık ve çalılık iken imar ve ihya edilerek tarım alanı haline getirildiği… kamuya ayrılmayıp, devletin özel mülkiyetinde bulunmadığı, orman ve mer'adan açılma olmadığı…" hususlarının belirtildiği, buna rağmen anılan mahkemenin bilahare Yargıtay 20. Hukuk Dairesi'nin bozma ilamına uyması nedeniyle söz konusu bilirkişi raporuna itibar etmediği, tahsis kararı öncesi fiili ve hukuki durumu dikkate almayan, yargısal gelişmeleri gözetmeyen ve "…dava konusu taşınmazın tahsisi yapılmakla orman niteliğini kazandığı…" şeklindeki, yukarıda hukuken doğru olmadığına işaret edilen hatalı bir gerekçe ile davanın reddi yoluna gidildiği görülmektedir.

Açıklanan nedenlerle, taşınmazı Orman Bakanlığına tahsisinden önce 20 yılı aşkın süredir zilyetliğinde bulunduran kişiler yönünden mülkiyet hakkı kesinleştiğinden, ortada 6831 sayılı Orman Kanununun 1.maddesi emri gereği yerleriyle birlikte orman sayılan bir taşınmazdan söz edilemeyeceği, yukarıda özetlenen mevzuat hükümleri müstekar idari yargı kararı ile birbiriyle örtüşen bilirkişi raporlarında ifade edildiği üzere, yasal koşulları bulunmayan, 927 sayılı taşınmazın orman sınırına dahil edilmesine ilişkin Orman Kadastro Komisyonu kararının Anayasa'nın 35. maddesinde ifadesini bulan mülkiyet hakkının özünü zedeler bir mahiyet taşıdığı, satın alma ya da kamulaştırma gibi mevzuatın öngördüğü yollar bir kenara bırakılarak özel mülkiyetin yersiz tahdidi sonucunu doğuran ve kesinleşen adli yargı kararlarıyla tesis edilmiş bir hukuki durumun değiştirilmesine yol açan işlemin hukuka uyarlı bir yönü bulunmadığı, dolayısıyla, bu kararın iptali istemiyle açılan davayı reddeden Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 7.10.2004 gün ve E:2004/431, K:2004/434 sayılı kararının kaldırılması, hukuk ve usule uygun bulunan Ankara 9. İdare Mahkemesinin 17.3.2005 gün ve E:2004/1309, K:2005/199 sayılı kararının kabulü ve bu suretle hüküm uyuşmazlığının giderilmesi gerekmiştir.

KARAR :

1- Kadastro Komisyon kararında hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle DAVANIN REDDİ YÖNÜNDE VERİLEN Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 7.10.2004 gün ve E:2004/431, K:2004/434 sayılı KARARININ KALDIRILMASINA,

2- Hukuk ve usule uygun bulunan Ankara 9. İdare Mahkemesi'nin 17.3.2005 gün ve E:2004/1309, K:2005/199 sayılı KARARININ KABULÜ ve bu suretle HÜKÜM UYUŞMAZLIĞININ GİDERİLMESİNE, 5.11.2012 gününde Üyelerden Mustafa AYSAL ve Nurdane TOPUZ'un KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

(X)-KARŞI OY – I -

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 24. maddesinin 2592 sayılı Kanunla değişik birinci fıkrasında, "1 nci maddede gösterilen yargı mercilerinden en az ikisi tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflardan en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir" hükmü yer almaktadır.

Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen adli ve idari yargı kararlarının incelenmesinden:

Yürütülen Sarıkaya Devlet Ormanı kadastro çalışmaları sonucunda davacılar adına tescil edilen 927 parsel sayılı taşınmazın orman sınırına dahil edilmesine ilişkin 8.6.1998 ilan tarihli 82 Nolu Orman Kadastro Komisyonu kararının iptali ile dava konusu taşınmazın orman sınırı dışında bırakılmasına karar verilmesi istemiyle, Mahşer Öztürk, SS B. Yapı Koop, H.D.İ., N.Ö., S.Ö., M.Ö. tarafından 10.8.1998 gününde adli yargı yerinde Orman Genel Müdürlüğüne karşı kadastro tespitine itiraz davası açılmıştır. Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesince 7.10.2004 tarihinde verilen ve 2006 yılında kesinleşen kararla, dava konusu taşınmazın tahsisi yapılmakla orman niteliğini kazandığı gerekçesiyle yerinde görülmeyen davanın reddine karar verilmiştir.

Orman Genel Müdürlüğü adına Orman İşletme Müdürlüğü, Ankara İli, Yenimahalle İlçesi, Alacaatlı - Dodurga ve Çayyolu köylerinde yer alan parsellerin bir kısmını kapsamına alan 2 nci bölge, 1,2 3 nolu etaplarına ait 84178 nolu 1/1000 ölçekli imar planının, bazı yerlerinin kesinleşen orman kadastro sınırları içinde kaldığını öne sürerek iptali istemiyle Yenimahalle Belediye Başkanlığı'na karşı idari yargı yerinde 13.4.2004 tarihinde dava açmıştır. Ankara 9. İdare Mahkemesi'nce 17.3.2005 tarihinde verilen ve 2007 yılında kesinleşen kararla, 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı yapım aşamasında tapu sicil kayıtlarında söz konusu parsellerin orman alanında olduğuna dair bir şerhin bulunmaması ve Asliye Hukuk Mahkemeleri kararları ile şahıslar adına tescili yapılan taşınmazların orman alanı olduğu ileri sürülerek davaya konu imar planından çıkarılmasına ilişkin iddia yerinde görülmeyerek davaya konu Uygulama İmar Planında kamu yararına, planlama teknik ve esaslarına aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davayı reddetmiştir.

Adli yargıdaki dava, yürütülen Sarıkaya Devlet Ormanı kadastro çalışmaları sonucunda davacılar adına tescil edilen 927 parsel sayılı taşınmazın orman sınırına dahil edilmesine ilişkin Orman Kadastro Komisyonu kararının iptali istemiyle, idari yargıdaki dava ise, uyuşmazlık konusu taşınmazın da içinde yer aldığı alanda yapılan imar planının iptali istemiyle açılmıştır.

Bu durumda, her iki yargı yerinde görülen davaların konuları aynı olmadığı gibi, konuları aynı olmayan kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunduğundan ve dolayısıyla hüküm uyuşmazlığının varlığından söz etmek mümkün değildir.

Öte yandan, imar planının iptali istemiyle açılan dava, İdare Mahkemesince, 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı yapım aşamasında tapu sicil kayıtlarında söz konusu parsellerin orman alanında olduğuna dair bir şerhin bulunmaması ve Asliye Hukuk Mahkemeleri kararları ile şahıslar adına tescili yapılan taşınmazların orman alanı olduğu ileri sürülerek davaya konu imar planından çıkarılmasına ilişkin iddia yerinde görülmediğinden, davaya konu Uygulama İmar Planında kamu yararına, planlama teknik ve esaslarına aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle reddedilmiş ise de; Orman Genel Müdürlüğü adına Ankara Orman İşletme Müdürlüğü vekilince Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına hitaben verilen 12.1.2012 günlü cevap dilekçesinde, İdarelerince, orman vasfının kesinleşmesi üzerine tapu iptal davaları kazanılan 945, 946 ve 947 ile ilgili tapuların tapu idarelerinden alındığı, dava konusu yerlerin orman sayılan yerlerden olduğu belirtilmiş; Yenimahalle Belediye Başkanlığı vekilince Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı'na hitaben verilen 9.1.2012 günlü cevap dilekçesinde ise, Çayyolu tp. 913 parsel ile 927(945, 946 ve 947) parsellerin orman vasfında olduğu ve mevcut imar durumu itibarıyla, plan değişiklikleriyle birlikte İdare Mahkemesi kararının işlevsiz hale geldiği ifade edilmiştir.

Bu nedenle, adli ve idari yargı kararları arasında hüküm uyuşmazlığı bulunmadığından başvurunun reddi gerekirken, hüküm uyuşmazlığı bulunduğunun kabulü sonucu işin esasını incelemek suretiyle, Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesi kararı ile orman sınırları içinde kaldığının kesinleşmesi üzerine uyuşmazlık konusu taşınmazın da içinde bulunduğu alana ilişkin uygulama imar planında gerekli değişiklikler yapıldığı halde bu durum dikkate alınmaksızın imar planının iptali istemiyle açılan davada Ankara 9. İdare Mahkemesi'nce verilen kararın kabulü ile taşınmazın orman sınırına dahil edilmesine ilişkin Orman Kadastro Komisyonu kararının iptali istemiyle açılan davayı reddeden Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesi kararının kaldırılması yolunda verilen karara katılmıyorum.

KARŞI OY –II-

Uyuşmazlık Mahkemesinin önüne gelen uyuşmazlık: Hazine adına ham toprak niteliğiyle ihdasen tapuya tescil edilerek, yeşil kuşak projesi kapsamında ağaçlandırılmak üzere, Orman Genel Müdürlüğüne tahsis edilen arazinin bir bölümünün, iktisap sağlayan zilyetlik nedeniyle davacılar adına tapuya tescil edilmesi ve bu arada yürütülen Sarıkaya devlet ormanı kadastro çalışmaları sonucunda, orman sınırlarına dahil edilmesi üzerine, davacılar tarafından davalı orman genel müdürlüğü aleyhine açılan kadastro tespitine itiraz davası sonucunda, taşınmazın orman olduğuna ilişkin olarak verilip kesinleşen adli yargı kararı ile; Aynı yerde yapılan imar çalışmaları sırasında taşınmazın imar planı içerisine alınması nedeniyle, imar planının iptali istemiyle orman idaresi tarafından belediye aleyhine açılan davanın redle sonuçlanıp kesinleşmesi üzerine, oluşan hüküm uyuşmazlığının giderilmesi istemine ilişkindir.

Dava konusu taşınmaz tapulama tespiti sırasında ekilemez arazi olarak tespit harici bırakılmış, yeşil kuşak projesi kapsamında ağaçlandırılmak amacıyla, 18.6.1987 tarihinde ham toprak niteliğiyle 887 parsel olarak hazine adına ihdasen tescil edilmiş, 22.1.1998 tarihinde de 178 sayılı KHK.nın 13/d maddesi gereğince Orman Genel Müdürlüğüne tahsis edilmiştir.

Bu tahsis kararından sonra davacıların satıcısı İ.B. tarafından açılan tapu iptali ve tescili davası sonucunda, taşınmaz ifrazen 912 parsel olarak hazine adına, 913 parsel olarak da İ.B. adına tescil edilmiştir. Daha sonra 912 parsel sayılı taşınmazın bir bölümü için M.Ö. ve arkadaşları tarafından açılan tapu iptali ve tescili davası sonucunda, 926 parsel olarak hazine adına, 927 parsel olarak da davacılar adına tapuya tescil edilmiştir.

Bunun sonucunda da hazine tapusundan ifrazen ayrılarak gerçek kişiler adına tescil edilen 913 ve 927 parseller üzerindeki orman tahsis kararı Milli Emlak Müdürlüğünce kaldırılmıştır.

Bu arada yörede yürütülen Sarıkaya devlet ormanı kadastro çalışmaları sırasında, davacılar adına tescil edilen 913 ve 927 parselin 82 no'lu orman kadastro komisyonu tarafından 8.6.1998 tarihinde orman sınırına dahil edilmesi üzerine, Mahşer Öztürk ve arkadaşları tarafından adli yargı yerine açılan tespite itiraz davası, taşınmazın orman niteliği kazandığından reddine karar verilmiştir.

Diğer yandan orman idaresi tarafından, Yenimahalle Belediyesi tarafından gerçekleştirilen imar planı çalışmaları sırasında, kesinleşen orman kadastro sınırları içinde kalan bazı yerlerin, imar planına dahil edildiği ileri sürülerek, idari yargı yerine açılan dava redle sonuçlanmıştır. Bunun üzerine adli ve idari yargı yerleri arasında hüküm uyuşmazlığının doğduğu ileri sürülerek, uyuşmazlığın idari yargı lehine giderilmesi isteminde bulunulmuş, uyuşmazlık mahkemesince hüküm uyuşmazlığının bulunduğu benimsenerek işin esası incelenmiştir.

Taraflar arasındaki uyuşmazlıkta haklı ve hukuka uygun bir çözüme ulaşılabilmesi için, dava konusu taşınmazın mülkiyeti ve niteliği üzerinde durulması gerekmektedir. Taşınmazın öncesi taşlık, çalılık ve yabani otlarla kaplı, ziraate elverişsiz ham toprak niteliğindedir. Bu nedenle 1953 yılında yapılan tapulama tespiti sırasında tespit harici olarak bırakılmıştır. Hazine adına ihdasen tapuya bağlandığı 18.6.1987 tarihine kadar da taşınmaz üzerinde niza (ihtilaf) çıkmamıştır. 22.1.1988 tarihinde de yeşil kuşak projesi kapsamında ağaçlandırılmak üzere 178 sayılı KHK.nın 13/d maddesi gereğince Orman Genel Müdürlüğüne tahsis edilmiştir. Tahsis kararma kadar da açılmış bir dava yoktur. Davacılar tarafından taşınmazın maliki olan hazine aleyhine açılan dava 20.7.1988 tarihlidir. Açılan bu davada orman idaresi taraf değildir. Taraf olmadığı içinde taşınmazın orman niteliği üzerinde durulmamıştır. Sadece imar ve ihya ile tarla haline getirilen taşınmazda yirmi yıllık kazandırıcı zaman aşımı süresinin gerçekleştiği kabul edilerek sonuca gidilmiştir.

Her davanın açıldığı tarihteki maddi ve hukuki vakıalara göre çözümleneceği hususu ulusal ve evrensel hukukun temel ilkeleri arasında yer almıştır. Açıldığı tarihten önce orman tahsis kararı nedeniyle orman niteliğini kazanan bir yerin süresi neye ulaşırsa ulaşsın artık zilyetlikle mülkiyetinin kazanılmasından söz edilemez. Bilindiği üzere kamu emlaki niteliğinde olan ormanlar ya eskiden beri orman toprağı niteliğindedir veya yetkili birimin tahsis kararı ile orman niteliğini kazanırlar. Bu şekilde orman niteliği kazanan arazinin hiçbir şekilde zilyetlik yolu ile mülkiyetinin kazanılması hukuken imkan dahilinde değildir. T.C. Anayasasının 169. maddesi de buna amirdir.

Nitekim Sarıkaya devlet ormanı kadastro çalışmaları sırasında, dava konusu taşınmaz 82 no'lu orman kadastro komisyonu kararı ile 8.6.1998 tarihinde orman sınırları içerisine alışmıştır. Davacılar tarafından orman idaresi aleyhine açılan kadastro tespitine itiraz davası sonucunda "Somut olayda, dava konusu yer yürürlükteki yasa hükmüne uygun olarak 22.1.1988 tarihinde Milli Emlak Genel Müdürlüğünce orman yetiştirmek üzere Orman Genel Müdürlüğüne tahsis edilmiş ve ağaçlandırma işine başlanmış böylece taşınmaz kamu malı niteliği kazanarak, 6831 sayılı Yasanın 1/1. maddesi hükmü uyarınca toprağıyla birlikte orman olmuştur. 178 sayılı K.H.K.'nin 13/d maddesine göre Milli Emlak Genel Müdürlüğünün yaptığı tahsisten sonra tahsisin kaldırılmasını gerektiren bir neden bulunmadığı için, Milli Emlak Genel Müdürlüğünün bu taşınmaz üzerinde tasarruf yetkisinden söz edilemez. Milli Emlak Genel Müdürlüğü tahsisi yukarıda değinilen yasal koşulların gerçekleşmesi halinde kaldırılabilir. Yapılan tahsisten sonra somut olayda olduğu gibi, Devletin özel malı olmaktan çıkıp kamu malı orman niteliğini kazanan taşınmazlarda yasada yazılı koşullar oluşmadığına, tahsisin kaldırılmasını gerektiren bir neden bulunmadığına göre, tahsisin kaldırılması kesinlikle olanaksızdır.

Orman yetiştirilmek üzere tahsis edilen taşınmaz ağaçlandırılmasıyla birlikte orman niteliğini kazanacağından, hakkında uygulanacak yasa 178 sayılı KHK. Hükümleri olmayıp, özel yasa olan 6831 sayılı Orman Yasası hükümleri olacağından, taşınmaza bu yasanın öngördüğü usullere göre Devlet tarafından tasarruf edilmesi gerekir, 6831 sayılı Yasa hükümleri uyarınca ormanlarla ilgili işlemler, ancak orman kadastro komisyonları tarafından yapılabilir. Başka bir kurumun ormanlar üzerinde tasarruf ve işlem yapma yetkisi yoktur. Yürürlükte bulunan yasa hükümlerinde, Milli Emlak Genel Müdürlüğüne, tapuya tescil edilmiş olsun ya da olmasın, Devlet ormanları üzerinde herhangi bir tasarrufta bulunma yetkisi verilmemiştir. Buna rağmen yasaların kendisine vermediği böyle bir yetkiyi kullanarak ve yasalara aykırı olarak, herhangi bir işlem yapılmışsa bu işlem yok hükmündedir.

İşte somut olayda, tahsis yapılmakla toprağı ile birlikte kamu malı orman niteliğini kazanan taşınmaz üzerinde Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nün geri alma hakkı doğmadığından yasalara aykırı olarak oluşturulan 18.6.1996 tarihli geri alma kararı yok hükmündedir. Halen kamu malı orman olma özelliğini sürdüren taşınmaz üzerinde imar planında yapılan değişiklik dahi yasal dayanağı bulunmadığından yok hükmündedir.

Dava konusu taşınmaz hakkında oluşturulan Ankara 22. Asliye Hukuk Mahkemesinin 14.5.1991 tarih 1990/207-340 sayılı tescil

kararı, orman yönetimi taraf olmadığı için orman yönetimini bağlamayacağı gibi, tescil davası 9.3.1988 tarihinde açılmıştır. Dava konusu taşınmazın da içinde bulunduğu 887 parsel sayılı taşınmaz ise 22.1.1988 tarihinde Orman Bakanlığına (Orman Genel Müdürlüğüne) tahsis edilmiştir. Bu durumda, davanın açıldığı tarihte taşınmaz Hâzinenin özel mülkü olmaktan çıkıp, kamu emlaki niteliğini kazanmıştır. Bu sebeple artık orman sayılan yerlerden olduğunun kabulü zorunludur." gerekçesiyle reddedilmiştir.

Gerçekten, orman tahsisinin dayanağını oluşturan 178 sayılı KHK.nin 13/d maddesi, tahsis amacının ortadan kalkması ya da amaç dışı kullanılması hainde tahsisin kaldırılabileceği belirtilmiştir. Bundan maksadın orman olarak tahsis edilen yerin, tahsis amacının ortadan kalkması ya da amaç dışı kullanılması halinde taşınmazın daha yararlı başka bir amaca tahsisine imkan tanımaktır. Somut olayımızda tahsis kararı az yukarıda açıklanan şartlar gerçekleştiği için kaldırılmamıştır. Orman idaresinin taraf olmadığı, orman araştırmasının yapılmadığı ve bu nedenle orman idaresini hiçbir şekilde bağlamayan tescil ilamının infaz edilebilmesi açısından kaldırılan tahsisin, bu itibarla sonucu etkiler bir yönü yoktur.

Esasen dava konusu taşınmazın özel mülkiyete konu olmayan orman toprağı niteliğinde olduğu, davacıların ve orman idaresinin taraf olduğu davada Yargıtay incelemesinden geçirilerek kesinleşen ilamla kesinlik kazanmıştır.

Gelinen bu aşamadan sonra orman toprağı niteliğinde olduğu kesinlik kazanan bir yerin, imar planı içersine alınarak konut alanına dönüştürülmesi mümkün müdür? Buna olumlu cevap vermenin hukuken imkanı bulunmamaktadır. Bu bağlamda mülkiyet uyuşmazlığının idari yargı yerinde çözüme kavuşturulamayacağı her türlü izahtan vareste bulunmaktadır.

Nitekim idare mahkemesi davaya konu yerin imar planından çıkarılmasına ilişkin davayı reddederken dava konusu parsellerin orman alanında olduğuna dair bir şerhin bulunmamasını gerekçe olarak göstermiştir. Bundan anlaşılan, dava konusu parsellerin orman alanında olduğuna dair şerhin bulunması halinde farklı bir sonucun ortaya çıkacağıdır. Oysa açılan davanın bizatihi kendisi, dava konusu yerin kesinleşen orman kadastro sınırları içerisinde kalması gerçeğidir. Ne idare mahkemesi kararında ne de bu kararı onayan Danıştay kararında bu husus üzerinde hiç durulmamıştır. Kaldı ki, ilgilisinin de taraf olduğu dava ile orman olduğu kesinleşen bir yer üzerindeki tapu kaydının hiçbir hukuki kıymeti kalmamıştır. Yolsuz tescil durumundadır. Nitekim yolsuz tescil durumuna düşen tapu kaydı orman idaresi tarafından açılan dava ile iptal edilmiştir.

Bu nedenlerle davanın taraflarının yer aldığı Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 7.10.2004 gün ve 2004/431 esas, 2004/434 karar sayılı ilamının hukuka daha uygun olduğu, toprak mülkiyetinin ve orman niteliğinin belirlenmesinde adli yargının yetkili olduğu, idari yargının mülkiyet uyuşmazlıklarının çözümlendiği yer olmadığı, esasen böyle bir idari yargı kararı da bulunmadığı anlaşıldığından, adli yargı kararının kabulü ile Ankara 9. İdare Mahkemesinin 17.3.2005 tarih ve 2004/1309 esas, 2005/199 sayılı ilamının kaldırılması suretiyle hüküm uyuşmazlığının giderilmesi gerekirken, aksine düşüncelerle mülkiyet uyuşmazlığını çözmeyen, orman niteliğini belirlemeyen, idari yargı kararına üstünlük tanınarak hüküm uyuşmazlığının giderilmesine ilişkin sayın çoğunluğun görüşüne katılamıyorum.

Bu bağlamda, Uyuşmazlık Mahkemesine Anayasa ve Kanunla verilen görev, verdiği kararla var olan hüküm uyuşmazlığını çözmesidir. Oysa varılan sonuçla hüküm uyuşmazlığı çözülmemiş, başkaca uyuşmazlıklara kapı aralanmıştır.

Tüm bunlara ilaveten, görüşmeler sırasında üzerinde durulan iki ayrı Hukuk Genel Kurulu kararına kısaca değinilmesinde yarar görülmüştür. Olayımıza birebir uyan Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 12.2.2001 tarih ve 2001/20-1118 esas, 2001/1156 karar sayılı içtihadında;

"a- 937 sayılı parsel 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca orman olmak üzere Orman Bakanlığına tahsis edilmiştir.

b- Amaç gerçekleşmiş, orman sayılan taşınmaz 6831 sayılı Yasanın 1. maddesi uyarınca tahdit içine alınmış ve 937 sayılı parsel kamu malı niteliğini, tahsis ve tahditle kazanmıştır.

c- Kamu malı niteliğini kazanan 937 sayılı parselin bu niteliğinin değiştirilmesine, konut alanına dönüştürülmesine yasal olanak yoktur.

d- Tahsisin kaldırılması ve gerek Arsa Ofisine yapılan satış, gerek Arsa Ofisinin davacı kooperatife yaptığı devir ve satışlar yasalara aykırıdır, geçersizdir.

Arsa Ofisi tapusu ve kooperatif tapusu yolsuzdur. Yasal geçerliliği, hukuki değeri yoktur,

e- Beş milyon nüfuslu Başkent Ankara etrafında oluşturulan yeşil kuşak projesi, tüm kent için yaşamsal değeri büyük bir olgudur. Sosyal, biyolojik, coğrafi, kültürel ve ekonomik değeri büyük olan 937 sayılı parselin amaç dışına çıkılarak konut alanına dönüştürülmesi için tahsisin kaldırılması-imar planının değiştirilmesi yolundaki tasarruflar geçersiz olup, bu tasarruflar sonucu davacı S.S. Gezgin Yapı Kooperatifine satış suretiyle oluşan tapunun yasal ve hukuki değerinden söz edilemez. Buna dayanılarak yapılmış orman tahdidinin iptali yoluna gidilemez. 937 sayılı parsel KAMU MALI ORMAN NİTELİĞİNİ KAZANMIŞTIR. Hangi nedenle olursa olsun, özel mülk ve kültür arazisine (konut alanına) dönüştürülmesine, satışına, kişi ya da kurumlara devir edilmesine, tapu oluşturulmasına yasal olanak yoktur." denmek suretiyle vardığımız sonuç aynen doğrulanmıştır.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 2.3.2005 tarih ve 2005/20-110 esas, 2005/128 karar sayılı içtihadında ise "Buna göre tahsisin kaldırılması için; tahsis amacının ortadan kalkması ya da amaç dışı kullanılması gerekmektedir. Dava konusu taşınmazın "ağaçlandırma alanı" olarak Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nce yapılan tahsisin kaldırıldığı, bu işlemin idari yargı denetiminden geçtiği ve tahsis işleminin iptalinde ve yeniden belediyeye tahsis yapılmasında bir hukuka aykırılık bulunmadığının idari yargı kararı ile saptandığı, öte yandan söz konusu alanda başarılı ya da başarısız herhangi bir şekilde ağaçlandırma çalışması yapıldığına dair hiçbir bulguya rastlanamadığı anlaşıldığından, direnme kararı yerinde olup, yerel mahkeme kararı bu nedenle onanmalıdır." denmek suretiyle farklı bir sonuca varıldığı izlenimi doğmakta ise de;

Anılan ilamda tahsisin kaldırılması için, tahsis amacının ortadan kalkması ya da amaç dışı kullanılması gerektiği hususu açıkça ve ayrıca vurgulandıktan sonra, sonucu oluşturan gerekçedeki ayrıntılar ve farklılıklar nedeniyle ve ayrıca kaldırılan tahsis kararının idari yargı denetiminden geçmesi, tahsis işleminin iptalinde ve yeniden belediyeye tahsis yapılmasında bir hukuka aykırılık bulunmadığının idari yargı kararı ile saptanması ve söz konusu alanda başarılı ya da başarısız herhangi bir şekilde ağaçlandırma çalışması yapıldığına dair hiçbir bulguya rastlanamadığı nedeniyle direnme kararı onandığından somut olayımıza emsal teşkil etmediği anlaşılmıştır.

Bu bağlamda, her dava kendine özgü koşulları içerisinde değerlendirilip sonuçlandırıldığından, somut olayın çözümünde, olayın ilgililerinin taraf olduğu davaların ve bu davalardaki yargılama aşamasının sonuca etkili olduğu ve Uyuşmazlık Mahkemesi'nin yerindelik denetimi yapmayıp, hukukilik denetimi yaptığı gözardı edilmemelidir. 05.11.2012